نۆڤێچێنتۆی پیانۆژەن

ناوی کتێب: نۆڤێچێنتۆی پیانۆژەن
نووسینی: ئەلێساندرۆ باریکۆ
وەرگێڕانی: ئازاد بەرزنجی
بابەت: مۆنۆلۆگی درامایی
هەڵەچن: سارا عەبدوڵا
مۆنتاژی کۆمپیوتەر: سەیران عەبدولڕەحمان فەرەج
تیراژ: دانە
ژمارەی سپاردن:
چاپی یەکەم: ساڵی 2007
کوردستان - سلێمانی

ئەلێساندرۆ باریکۆ

نۆڤێچێنتۆی پیانۆژەن

یان

ئەفســـانەی 1900

وەرگێڕانی

ئازاد بەرزنجی

سلێمانی 2007

سەرچاوەی ئەم وەرگێڕانە:

ئەم کارەم لەم دوو دەقە فارسییەوە کردووە بە کوردی بە بەراوردکردنەوەیان لەگەڵ یەکتریدا، هەردوو دەقە فارسییەکەش لە ئەسڵە ئیتاڵیاییەکەوە وەرگێڕراون:

نووه چنتو

الساندرو باریکو

ترجمه: حسین معصومی همدانی

انتشارات نیلوفر (2006)

نووه چنتو

الساندرو باریکو

ترجمه: آرزو اقتداری

انتشارات مؤسسه ایران (1998)

نۆڤێچپێنتۆ... کوڕە تەنیاکەی دەریا

لە پێشەکیی دوو ڕۆمانی تری ئەلێساندرۆ باریکۆدا کە پێشتر کردوومانن بە کوردی و چاپ و بڵاوبوونەتەوە (واتە ڕۆمانی- ئاوریشم- و ڕۆمانی- بەبێ خوێن-) کەم تا زۆرێك لەسەر باریکۆو کارەکانی بەگشتی وەستاوین و تاڕادەیەك خوێنەری کورد بە بەشێك لە ژیان و کارە ئەدەبییەکانی ئەم نووسەرە ئاشنابووە، هەربۆیە لێرەدا بە پێویستی نازانین ئەو زانیارییانە دووبارە بکەینەوەو لەبری ئەوە ئەم چەند دێڕە بۆ قسەکردن لەسەر (نۆڤێچپێنتۆ)و شێوازو تایبەتمەندییەکانی ئەم دەقە تەرخان دەکەین.

مۆسیقا زۆرترین پانتایی لەم دەقەدا داگیرکردووە. کاتێکیش دەزانین کە باریکۆ خۆی لە بنەڕەتدا پسپۆڕییەکەی لە مۆسیقادا بووەو تەنانەت پەیمانگایەکی تایبەتیشی بە مۆسیقا دامەزراندووە، ئەوا ئەم بایەخە تایبەتەی باریکۆمان بە مۆسیقا

بەلاوە سەیر نابێت. بەمجۆرە دەبینین مۆسیقا دەبێتە جێگرەوەی هەموو ماناکانی ژیان لای نۆڤێچێنتۆ، ئەو مانای تەواوی بوون و ڕزگاریی بوونی خۆی لە مۆسیقادا دەبینێتەوەو هەر لە ڕێی کلیلەکانی پیانۆکەیەوە گوزارشت لە ئازارو حەزو خەون و خولیاکانی دەکات، بگرە گوزارشت لە هەموو ئەو شتانە دەکات کە بەهیچ شێوەیەکی دی گوزارشتیان لێ ناکرێ. هەربۆیە مۆسیقا دەبێتە ئەبەدییەت و جاویدانی و نۆڤێچێنتۆش هەر لەو ڕێیەوە ڕووبەڕووی تەنیاییەکانی و ژان و نهێنییەکانی بوون و بێماناییەکانی ژیانی مردوو و دووبارەبۆوەی زۆربەی خەڵك دەبێتەوە، بەتایبەتیش خەڵکی شارە گەورەکان کە وەکو دووبارەبوونەوەی شەقامەکانی شارەکانیان ژیانیان دووبارەیەو لەنێو بەرزایی تەلارو ساختومانە بەرزەکاندا ون بوون و بیرۆکراسی ڕۆحی داکرۆژتوون. بەلای نۆڤێچێنتۆوە خەڵکی شارەکان لە زمانی دەریا تێناگەن، پێویستە لێرەدا ئاماژە بۆ ئەوەش بکەین کە لەم کارەدا هەروەك چۆن مۆسیقا سیمبولی جاویدانییە، ئاواش دەریاو ئۆقیانووس سیمبولی جاویدانی و بێکۆتایین.

نۆڤێچێنتۆ هەر لە سەرەتاوە دەزانێت کە ئەو سەربە دونیای ئەو خەڵکانە نییە کە مانای ژیانیان لە ژاوەژاوە بێهوودەکانی

شاردا وندەکەن، ئەوەتانێ ئەو هەر لەناو کەشـتییەکدا لـەدایك دەبێت و تاکۆتایی ژیانیشی نە لـە شـوێنێکی ڕەسمیـدا نـاوی تۆمار دەکرێ و نە ناسنامەیەکی دەبێت، تاقە ناسنامەیەك کـە ئـەو شـکی دەبـات ناسـنامەی داهێنـان و مۆسـیقاکەیەتی . نۆڤێچێنتۆ عاشقی مۆسیقایە وەك مۆسیقا خۆی ، نـەك وەکـو ئامرازێك بۆ گەیشتن بە هەندێ مەرامی کـاتی و ڕۆژانـە، بگـرە نـەك بـۆ گەیـشتن بـەناوبانگ و نـاوازەییش. ئـەوەتانێ کاتێـك (داهێنەری جاز) (جێڵی ڕۆڵ) دێت و دەیەوێ وەکـو ڕکابـەرێك بیبەزێنێت، ئەو تا ئەو ساتەش لە ماناکانی ناوبانگ و ڕکابەری و یەکتر بەزاندن تێناگـات و بگـرە بـە سـۆزەوە گـوێ بـۆ ئـەو ئاوازە شل دەکات کـە داهێنـەری جـاز دەیـژەنێت و لەگەڵیـدا دەورووژێ و دەخرۆشـێ، چـونکە ئـەو وەکـو هونەرمەنـدێکی سەر بە دونیاکـەی خـۆی لێـی دەڕوانێـت و بـە نـەیاری خـۆی نازانێـت، بـەڵام کاتێـك بـۆی دەردەکـەوێت کـە ئـەو بـەنیازی شکاندنی ئەم هاتووە بۆ ئەو ڕکابەرییە، دیسانەوە نۆڤێـچێنتۆ هەر لە ڕێی زمانی مۆسیقاوە وەڵامی دەداتەوە.

نۆڤێچێنتۆ جوانترین ئاوازی خۆی بۆ شۆخێك دەژەنێت کە بـە ڕێکــەوت دەیبینێــت و لــە خــەیاڵی خۆیــدا دەیکــات بــە خۆشەویـستی خـۆی. ئـەو هـەروەکو خـۆی دەڵێـت هـەموو

ئافرەتەکانی دونیای لـەو شـۆخەدا بینییـەوە، کاتێـك ئـەویش ڕۆیشت، هـەموو ئافرەتـەکانی تـریش لەگەڵیـدا ڕۆیـشتن، ئـەم نهێنییـەش لای کـەس نادرکێنێـت، چـونکە ئـەو خـۆی بـاش دەزانێت کـە بـە تـەنها مەگـەر مۆسـیقا نهێنـی ئـەو عیـشقەی بگرێتە خۆی و گوزارشتی لێ بکات، بەڵام ئەو وەکو چۆن هـەر لە ساواییەوە لە هەموو شتێك بێبەش بوو، تەنانەت لە دایك و بـاوکیش، لـە خۆشەویـستی ئـەو شـۆخەیش بێبـەش و ناکـام دەبێت.

کاتێکیش تاقە هاوڕێکەی جێیـدێڵێت و ئـەو ئامـادە نابێـت لـە کەشتییەکە بچێتە خوارێ، پاش ساڵانێك و لـە سـاڵانی دووەم جـەنگی جیهانیـدا کەشـتییەکە کـە بـۆ مەبەسـتەکانی جـەنگ بەکاردەبرا، بێکەڵك و پـەڕپووت دەبێت و بڕیاری تەقاندنـەوەی دەدەن، بەڵام نۆڤێچێنتۆ هەر کەشتییەکە جێناهێڵێت، چونکە بەتاقە ماڵ و تاقـە نیـشتمانی ڕاسـتەقینەی خـۆی دەزانێـت و دواجـاریش لەگـەڵ تەقاندنـەوەی کەشـتییەکەدا پارچـەکانی جەستەو ڕۆحی ئەویش تێکەڵ بە ئاوی دەریا دەبێتـەوەو ئـەو مرۆڤەی لە ناوجەرگەی دەریـادا هاتـە دونیـاوە لـە کۆتاییـشدا هەر بۆ ناو دەریا دەگەڕێتەوە.

دەقی نۆڤێچێنتۆ هەروەکو ئەلێساندرۆ باریکۆ خۆیشی ئاماژەی پێداوە، لە بنەڕەتدا وەکو مۆنۆلۆگێکی دراماییی بۆ دەرهێنەرێك و ئەکتەرێکی شانۆیی نووسراوە تا لەسەر شانۆ نمایش بکرێ، هەر بۆیە ڕووداوەکان لەسەر زاری ئەکتەرێکەوە دەگێڕرێنەوەو هەر خۆیشی ڕۆڵی زۆربەی کاراکتەرەکان دەبینێت، بۆیە لە هەندێ شوێنی دەقەکەدا هەندێ ڕێنمایی شانۆیی بەرچاوی خوێنەر دەکەون، بەڵام ئەوەی جێی ئاماژەپێدانە ئەوەیە کە ئەم دەقە پتر لە دونیای ڕۆمانەوە نزیکە وەك لە دونیای شانۆو گەر ئەو ڕێنماییانە نەبن خوێنەر هەست ناکات لەبەردەم دەقێکی دراماییدایە، بەهەرحاڵ ئەوەش هیچی لە جوانی دەقەکە کەم نەکردۆتەوە.

بەرلەوەی کۆتایی بەم چەند دێڕە بهێنم، دەمەوێ ئاماژە بۆ ئەوە بکەم کە باریکۆ وەکو چۆن لە هەندێ دەقی تریشدا پەنای بۆ شێوازی مینیمالیستی بردووە، ئەدگارەکانی ئەم شێوازە لەم کارەشیدا دەبینینەوە، زۆر بەچڕی و کورتبڕی بەسەرهات و ڕووداوەکانمان بۆ دەخاتەڕوو و باقی وردەکارییەکان بۆ خەیاڵ و فانتازیای خوێنەر جێدێڵێت، هەر بۆیە ئەم جۆرە دەقانە پێویستیان بە خوێنەرێك هەیە کە

وردتر لەسەر شتەکان بوەستێت تا زیاتر لە مەودا شاراوەکانی دەقەکە بگات.

پێویستە ئەوەش بڵێم کە سەرچاوەی من بۆ ئەم وەرگێڕانە دوو دەقی فارسی بووە کە هەروەکو ئاماژەشم پێداون یەکێکیان (ارزو اقتداری) وەریگێڕاوەو ئەوی تریشیان (حسین معصومی همدانی)، منیش لە بەراوردکردنی هەردوو دەقەکەوە لەگەڵ یەکدا ئەم وەرگێڕانەم ئەنجامداوە.

بەهەرحاڵ، لە کۆتاییداو لەگەڵ گەشتە دەریاییەکانی کەشتیی (ڤێرجینیەن)و ئاوازە سیحراوییەکانی نۆڤێچینتۆدا هیوای سەفەرێکی خۆش بۆ خوێنەری ئازیز دەخوازم...

ئازاد بەرزنجی

سلێمانی 2007

ئەم دەقەم بۆ ئەکتەرێك نووسی، کە ناوی (یۆجینۆ ئەلێگری Eugenio Allegri)یە، لەگەڵ دەرهێنەرێکدا کە ناوی (گابرێل ڤاچیس Gabriele Vacis)ە. ئەمانە نمایشێکیان لە دەقەکە سازکرد. کە لەمانگی حوزەیرانی ئەمساڵدا لە فێستیڤاڵی (ئاستی Asti)دا پێشکەش کرا. نازانم ئاخۆ بەم پێیە دەتوانم بڵێم کە نمایشنامەیەکم نووسیوە یان نا؟ لەم ڕووەوە دوودڵم! ئێستاش کە لە شێوەی کتێبێکدا دەیبینم، وایدەبینم کە دەقێکە لەنێوان نمایشێکدا، دەشێ پێشکەش بکرێ و چیرۆکێکی درێژ کە پێویستە بەدەنگی بەرز بخوێنرێتەوە. ناشزانم ئاخۆ ئەم جۆرە دەقانە ناوێکی تایبەتییان هەیە یان نا؟! بەهەرحاڵ، ئەمە مەسەلەیەکی زۆر گرنگ نییە. بەلای خۆمەوە چیرۆکێکی جوانەو شایانی گێڕانەوەیەو پێم خۆشە بخوێنرێتەوە.

ئەلێساندرۆ باریکۆ

سێپتامبەری 1994

نۆڤێچپێنتۆی پیانۆژەن

هەمیشە وارێدەکەوت کە لە شوێنێکەوە یەکێك سەری بەرزدەکردەوەو... دەیبینی. نازانم چۆنی باس بکەم! دەمەوێ بڵێم زیاتر لە هەزار کەس دەبووین لەو کەشتییەدا، هەموو جۆرە بنیادەمێك لەناوماندا هەبوو، هەر لە موسافیری دەوڵەمەندەوە بگرە تا دەگاتە خەڵکی کۆچەری و کەسانی سەیروسەمەرە، هەروەها ئێمە خۆمان، بەڵام لەناو هەمووماندا بەردەوام یەکێك هەبوو، تەنها یەکێك کە بەر لەهەموو ئەوانی تر دەیبینی. یەکێك کە ڕەنگە لەوکاتەدا خەریکی خواردنی نانی نیوەڕۆ بووبێت، یان بەسەر کەشتییەکەوە خەریکی پیاسەکردن بووبێت... یا لەوانەشە خەریکی هەڵکێشان و توندکردنەوەی پانتۆڵەکەی بەری بووبێت.. لەو ساتەدا کە سەری بەرزدەکردەوەو چاوی دەبڕییە ئاسۆی دووری

ئۆقیانووسەکە...و دەیبینی. ئیتر لەو ساتەدا لەجێی خۆیدا جام دەبوو و بەجۆرێك دڵی دەکەوتە پەلەپەل وەك ئەوەی بیەوێ لە سنگی بێتەدەرێ. هەموو جارێکیش، سوێندتان بۆ دەخۆم هەموو جارێك ڕووی دەکردەوە ئێمە، واتە لە کەشتییەکەو هاواری دەکرد: ئەمەریکا. ئینجا لەهەمان شوێندا دەمایەوەو جووڵەی بۆ نەدەکرد, وەك ئەوەی بۆ وێنەگرتن وەستابێت و ئەو بووبێت ئەمەریکای دروست کردبێت، بۆ نموونە دەتوانین وادابنێین کە شەوان کاتێك لە ئیش بۆتەوە، بەتایبەتیش یەکشەممان ژنبراکەی کە وەستا بووەو پیاوێکی باشیش بووە.. سەرەتا ویستوویەتی بە دارو تەختەی هەرزان شتێك دروست بکات، بەڵام دواتر وردەوردە بیرۆکەی تری بۆ هاتووەو ئەمەریکای دروست کردووە...

ئەوەی لە کەشتییەکدا پێش هەموو ئەوانی ترو بۆ یەکەمجار ئەمەریکا بەدی دەکات، تاقە کەسێکە، بڕوابکەن ئەمە شتێك نییە بەڕێکەوتیش ڕووبدات... نا، تەنانەت مەسەلەکە پەیوەندیی بە توانای بینینی ئەو کەسەشەوە نییە، بەڵکو مەسەلەکە چارەنووسە. ئەم جۆرە کەسانە هەر لە یەکەم ڕۆژی ژیانیانەوە ئەو ساتەیان لە نێوچەوان نووسراوە. تەنانەت بە منداڵیش ئەگەر باش لە ڕووخساریان وردبوویتایەتەوە

ئەمەریکات لەناو چاویاندا دەبینی. ئەمەریکا ئامادەبوو تا لەناو چاویدا بجوولێت و بە سەرتاسەری دەمارەکانیدا یان خوێنیدا بگوزەرێ تا دەگاتە مێشکی و لەوێشەوە بەرەو زمانی بڕوات و لە کۆتاییشدا ببێت بەو هاوارە (هاوار دەکات) ئەمەریکا. پێشتر هەموو ئەمەریکات لەناو چاویدا دەبینی کە چاوەڕێی دەکرد.

(دانی بوودمان تی. دی. لیمۆن نۆڤێچێنتۆ) ئەمەی بۆ گێڕامەوە، گەورەترین پیانۆژەن کە بەسەر ئاوی ئۆقیانووسەکانەوە پیانۆی دەژەنی. ئەو دەیوت: "دەتوانیت لەچاوی خەڵکیدا ئەو شتانە ببینیت کە دواتر دەیبینن نەك ئەوەی کە پێشتر بینیویانە."

من لەم ئەمەریکایانەم زۆر دیوە... حەوت ساڵ بەسەر ئەو کەشتییەوە بووم، ساڵی پێنج شەش جار سەفەری نێوان ئەمەریکاو ئەوروپای دەکرد، بەردەوام لەناو ئاودا لارولەنجەی دەکرد، بۆیە کاتێك دەگەیشتیتە وشکایی نەتدەتوانی لە ئاودەستەکەشدا خۆت ڕابگریت و ڕێك لەئاستی کونەکەدا میز بکەیت. نەك لەبەرئەوەی کونەکە دەهات و دەچوو, بەڵکو لەبەرئەوەی تۆ لەترت دەداو وەکو جۆلانە دەهاتیت و

دەچوویت. لەبەرئەوە تۆ دەتوانیت لە کەشتی بێیتە خوارێ، بەڵام لە ئۆقیانووس نا...

من حەڤدە ساڵان بووم کە سواری ئەو کەشتییە بووم، لە ژیانیشمدا تەنها یەك شتم بەلاوە گرنگ بوو: ژەنینی (ترومپێت). ئیتر ئەوەبوو کاتێك لە بەندەرەکە مقۆمقۆی ئەوە پەیدابوو کە بەدوای کەسانێکدا دەگەڕێن تا لە کەشتیی ڤێرجینیەندا کاربکەن، منیش بەخۆم و ترومپێتەکەمەوە چووم و لە ڕیزەکەدا وەستام. کانوونی دووەمی (1927)بوو. کابرای بەرپرس پێی وتم:

- ژمارەی ژەنیارەکانمان تەواوە؟

منیش وتم:

- دەزانم..

ئینجا دەستم کرد بەژەنین. بەبێ ئەوەی زمان هەڵبێنێتەوە چاوی تێ بڕیبووم و ڕەق ڕاوەستابوو. بێدەنگ بوو تا لە ژەنینی ئاوازەکە بوومەوە، ئینجا لێی پرسیم..

- ئەمە چی بوو؟

- نازانم.

چاوەکانی درەوشانەوەو وتی:

- کە نەزانیت چییە، کەواتە جازە.

ئینجا بەشێوەیەکی سەیر دەمی جوولاند، لەوەدەچوو پێبکەنێت، لە ڕیزی پێشەوەی ددانەکانیداو لە ناوەڕاستدا ددانێکی ئالتوونی هەبوو. دەتوت لە جامخانەدایەو بۆ فرۆشتن دایناوە.

- لە سەرەوە کوشتەی جازن.

مەبەستی لە (سەرەوە) ناو کەشتییەکە بوو، پێکەنینەکەشی مانای ئەوەبوو کە قبووڵ کراوم.

ڕۆژی سێ چوار جار مۆسیقامان دەژەنی. یەکەمجار بۆ دەوڵەمەندەکانی بەشی نمرە یەك، پاشان بۆ نمرە دووەکان و جارجارەش دەچووینە لای کۆچەرییە کلۆڵەکان و شتێکمان بۆ ئەوانیش دەژەنی، بەڵام لەوێ جلی ڕەسمیمان لەبەر نەدەکردو هەرچییەکمان بۆ بهاتایە ئەوەمان دەژەنی و هەندێجار ئەوانیش دەهاتن و لەگەڵماندا مۆسیقایان لێ دەدا. مۆسیقامان بۆیە دەژەنی تا موسافیرەکان هەست بە تێپەڕینی کات نەکەن و لەبیریان بچێتەوە کێن و لە کوێن. مۆسیقامان دەژەنی تا سەما بکەن، چونکە ئەگەر سەما بکەیت نامریت و هەست بەجاویدانی دەکەیت. (ڕەگتایم)مان دەژەنی، ڕەگتایم مۆسیقایەکە ئەو خواوەندانەی کە کەس نایانبینێت لەگەڵیدا

بەسەما دێن. ئەو مۆسیقایەی کە بەتەنها خواوەنـدە ڕەشـەکان پێی بەسەما دێن.

(ئەکتەرەکـە لەسـەر شـانۆ دەچـێتە دەرێ، ئـاوازی دیکـسی بەرزدەبێتـەوە، کـە ئـاوازێکی شـادیهێنە، بـەڵام بەتاڵـە. ئەکتەرەکە کە جلی ڕەسمیی جازژەنی لەبەرکردووە دێتەوە سـەر شانۆ. لێرە بەدواوە بەجۆرێك هەڵسوکەوت دەکات وەك ئـەوەی ئۆرکێستراکە لەسەر شانۆ بێت).

خانمان، بەڕێزان، بەخێرهاتن بۆ ئـەم کەشـتییە، بـەخێرهاتن بـۆ ئەم شارە مەلەوانەی کە هەر لـە تایتانیـك دەچـێت. ئێـستاش هێور ببنەوەو فەرموون دابنیشن. بـەڕێزێك دەبیـنم لـەو بنـەوە زۆر سەری قاڵە، بەخێربێیت بۆ ئۆقیانووس، بەڕاست لێـرە چـی دەکـــەیت؟ گـــرەوت کـــردووە؟ خـــاوەن قـــەرزەکان داوای قـەرزەکانیانت لێ دەکەنـەوە؟ سـی سـاڵ لـە کـاروانی ئەوانـە دواکەوتوویت کە بـەدوای ئاڵتونـدا دەگـەڕێن؟ دەتویـست نـاو کەشتییەکە ببینیت و ئاگات لێ نەماوە کەشـتییەکە کەوتۆتـە ڕێ؟ لە ماڵەوە هاتوویتەتە دەرێ تا پاکەتێك جگەرە بکڕیت و ئێـستا خانمەکـەتان چـووە بـۆ فەرمانگـەی پـۆلیس و دەڵێـت: "تێکڕا پیاوێکی باش بوو، پیاوێکی ئاسـایی بـوو، بەدرێـژایی سی ساڵ ژیانی ژن و مێردایەتیمان تاقە جارێـك چـییە نـەبووە

به ناخۆشیمان..."، بەکورتیەکەی چی تۆی هێناوەتە ئێرە؟ ئێرەیەك کە سێ سەد هەزار کیلۆمەتر لە هەر وێرانەیەکەوە دوورە، بەڵام دوو دەقیقەت ماوە بۆ بەزمێکی دی؟

ببوورە خانم گاڵتەم دەکرد. ئەم کەشتییە دەڵێیت تۆپێکی بلیاردەو بەسەر مێزی ئۆقیانووسدا خلۆر دەبێتەوەو بەرەو پێشەوە دەڕوات، تاق، شەش ڕۆژو دوو سەعات و چل و حەوت دەقیقەی ترو تاپ... دەکەوێتە چاڵی (نیویۆۆۆرك)ەوە!

(ئۆرکێسترا لە پێشەوەی شانۆدایە)

وابزانم پێویست ناکات ئەوەتان بۆ ڕوون بکەمەوە کە ئەم کەشتییە کەشتییەکی چەند سەرسوڕهێن و نائاساییە. فەرماندەکەی کاپتن (سمیث)ە کە زۆر لە شوێنە داخراوەکان دەترسێت، لەهەمانکاتدا پیاوێکی زۆر ژیرە (بێگومان سەرنجتان داوە کە لە بەلەمی فریاکەوتنەکەدا دەخەوێت.) هەروەها بەڕێزان لەم کەشتییەدا کۆمەڵێك کەسی کارامە لە خزمەتی ئێوەدان: (پۆڵ سیزینسکیج)، کە سوکانداری کەشتییەکەیەو قەشەیەکی پێشووی پۆڵەندییە. کابرایەکی زۆر هەستیارە، دەرمانی هەموو دەردێکی لایە، بەڵام بەداخەوە نابینایە. (بێل یۆنگ) کە لەسەر جیهازی بێ سیمەکەیە، شەترەنجزانێکی لێهاتووە، بەڵام دەستێکی نییەو زمانی

دەیگرێت.. دکتۆر (کلۆسەرمان شپیتزڤێگنز دۆرفنتاگ) کە دکتۆری کەشتییەکەمانە، لەکاتی پێویستدا دەتوانن تا تینتان تیایە بەو ناوە دوورودرێژەی خۆیەوە بانگی بکەن و ئیدی ئەویش بەدەنگتانەوە دێت... بەڵام لەسەروو هەموویانەوە (مسیۆ پاردان)بوو کە لێپرسراوی چێشتلێنەرانەو لە ناوجەرگەی پاریسەوە هاتبوو. کاتێ بۆی دەرکەوت کەشتییەکەمان چێشتخانەی تیانییە، یەکسەر گەڕایەوە بۆ پاریس. هەڵبەت ئەم شتە (مسیۆ کامامبێر) باسی کرد، کە موسافیری ژووری ژمارە دوانزدەیەو هەر ئەمرۆش بۆڵەبۆڵی بوو گوایە حەوزی دەسشۆرەکەیان پڕکردووە لە ساسی مایۆنیز، ئەمەش سەیرە! چونکە ئێمە عادەتەن وردە پەنیری تێ فڕێ دەدەین نەك مایۆنیز، لەبەرئەوەی چێشتخانەیەکی گونجاومان نییە، ئەمەش بەهۆی ئەوەی چێشتلێنەرێکی باشمان نییە لە کەشتیەکەدا، چێشتلێنەرێکی ڕاستەقینەی وەکو مسیۆ پاردان کە دوای ئەوەی بۆی دەرکەوت چێشتخانە لە کەشتییەکەدا نییە بێ ڕاوەستان گەڕایەوە بۆ پاریس. هۆی نەبوونی ئەم چێشتخانەیەش دەگەڕێتەوە بۆ ئەندازیار (کامیلێری) کە دروستکەری ئەم کەشتییە بوو و لە بێ ئیشتیهاییشیدا بۆ

خواردن ناوبانگێکی جیهانی هەبوو. لە ئێوە داواکارم لەدڵەوە چەپڵەیەکی گەرمی بۆ لێبدەن...

(ئۆرکێستراکە لەپێشەوەی شانۆکەدایە)

بڕوابکەن کەشتییەکی تری لەمجۆرە لە دونیادا نییە، ساڵانێك بگەڕێن ناتوانن کاپتنێك بدۆزنەوە کە لە شوێنی داخراو بترسێت؟ یا سوکاندارێکی کوێر؟ یان یەکێك کە لەسەر جیهازی بێسیم بێت و زمانی بیگرێت؟ یاخود دکتۆرێك کە ناویت بۆ لەبەرنەکرێ؟ هەموو ئەمانە لە کەشتییەکی بێ چێشتخانەدا کۆبووبنەوە، بەڵام ئەو شتەی هەرگیز نایدۆزنەوەو بەخواش سوێندتان بۆ دەخۆم... ئەوەیە کە ئێوە لێرە لەسەر دە سانتیمەتری مۆبیلەیەك دانیشتوون، بەڵام ژێرەوەتان هەزاران مەتری شەش پاڵوو ئاوە، ڕێك لە ناوەڕاستی ئۆقیانووسدان و موعجیزە لەبەرچاوتاندا ڕوودەدات و شتی سەیروسەمەرە دەبیستن، پێتان بە ڕیتمەوە دەجووڵێنن و دەنگی جاویدان و بێ وێنەی ئۆرکێسترای جازی ئەتلانتیك لە دڵتاندا دەنگ دەداتەوە!!!

(ئۆرکێستراکە لە پێشەوەی شانۆدایە، ئەکتەرەکە یەك بەیەك ژەنیارەکان دەناسێنێت و دوای هەر ناوێك ئاوازێکی کورت دەبیسترێ)

ژەنیـاری کلارنێـت، (سـام واشـینگتۆن) کـە بـە (خـەواڵوو) ناسراوە!
ژەنیاری بانجۆ، (ئۆسکار دیلاگێڕا)!
ژەنیاری ترومپێت، (تیم توونی)!
ژەنیاری ترومبۆن، (جیڵ جیم گالۆپ)، ناسراو بە (هەناسە)!
ژەنیاری گیتار، (سامۆییل هۆکینز)
دواهەمینیش ژەنیاری پیانۆ... دانی بوودمان تی. دی. لیمـۆن نۆڤێچێنتۆی لە هەمووان گەورەتر.
(لەپڕێکـدا مۆسـیقا نامێنێـت، ئەکتەرەکـە واز لـە ئـاوازی نمایـشەکە دەهێنێـت و بـەدەم قسەکردنەوە جلـە ڕەسمییەکـەی ژەنیاری دادەکەنێت)
هەر بەڕاستی لە هەموومان گـەورەتر بـوو. ئێمـە مۆسـیقامان دەژەنی، بەڵام ئەو شتێکی تری دەژەنی.. شتێکی دەژەنـی کـە پێشتر بوونی نەبوو، تێدەگەن؟ مۆسیقایەك كە لە هیچ شوێنێك نەبوو. کاتێکیش کە لەسەر پیانۆکـە هەڵدەسـتا ئیـدی خۆشـی دیارنەدەما... ئیدی بۆ هەتا هەتایە دانی بوودمان تـی. دی. لیمۆن نۆڤێچێنتۆ دیارنەدەما. دواجار کە بینیم لەسەر بۆمبێك دانیـشتبوو.. گاڵتـە ناکـەم لەسـەر سـندوقێك داینامیـت دانیشتبوو. بەسەرهاتەکەی درێژە... نۆڤێچێنتۆ دەیـوت: "تـا

چیرۆکێکت هەبێت بۆ گێڕانەوەو کەسێکیش هەبێت بۆی بگێڕێتەوە، ئیشت باشە." ئەو خۆی بۆ خۆی چیرۆکێك بوو. چیرۆکەکەی شێتانە بوو، بەڵام تا بڵێیت چیرۆکێکی جوان بوو... ئەو ڕۆژەش کە لەسەر دایانامیتەکە دانیشتبوو چیرۆکەکەی خۆی بۆ گێڕامەوە، لەبەرئەوەی من باشترین هاوڕێی بووم و.... تابڵێیت قیرسیچمەش بووم، شڕوشیتاڵێشم دەربهێنن هیچم لێ هەڵناکرێنن، ئەوەتانێ تەنانەت ترومپێتەکەشم فرۆشتووە، بەڵام ئەم چیرۆکە... نا... ئەم چیرۆکەم هەر پاراستووە، هەر لێرەدا پاراستوومە (دەست بۆ دڵی دەبات) چیرۆکێکی ڕوون، بەڵام نەگوتراو، ڕێك وەك مۆسیقای ناوجەرگەی ئۆقیانووس، ئەو مۆسیقایەی کە ناوبەناو پیانۆ سیحراوییەکەی دانی بوودمان تی. دی. لیمۆن نۆڤێچێنتۆ دەیژەنی.

(ئەکتەرەکە دەچێتە دەرەوەی شانۆکە. دەنگی ئۆرکێستراکە دێت کە ئاوازی کۆتایی دەژەنن، کاتێك دوا نەغمەی ئۆرکێسترا خامۆش دەبێت، ئەکتەرەکە دێتەوە سەر شانۆ) دەریاوانێك کە ناوی دانی بوودمان بوو دۆزیبوویەوە. بەیانیەکیان لە بۆستن کە خەڵکەکە هەموو لە کەشتییەکە دابەزین لەناو کارتۆنێکی مقەبادا دۆزییەوە. هەمووی دە

ڕۆژێـــك دەبـــوو لـــەدایك بووبـــوو، نەشـــدەگریا، چـــاوەكانی کردبوونەوەو بە بێدەنگی لـەناو كارتۆنەكـەدا پاڵكـەوتبوو. لـە هۆڵی سەماكردنەكەی بەشی نمرە یەك لەسەر پیانۆكە دانابوو، بـەڵام سەروسـیمای لـە منـاڵی دەوڵەمەنـدەكانی نمـرە یـەك نەدەچـوو. ئەمـە زیـاتر ئیـشی كۆچـەریەكانە. بەدزییـەوە لـە قـوژبنێكی كەشـتییەكەدا منـاڵێـك دەخەنـەوەو هەرلـەوێش دایـدەنێن، بـەڵام نـەك بـەنیازی خراپـەوە، بـەڵكو بـەهۆی بەدبـەختی و كلۆڵییانـەوە. هـەروەكو بەسـەرهاتی جلـەكانیان كاتێك سواری كەشتییەكە دەبوون جلێكی پینەپینەیان لەبـەردا دەبوو، جلێكی شڕو پەڕپووت. لەوەزیاتر هیـچی تریـان نـەبوو، بـەڵام دواتـرو لەبەرئـەوەی ئەمـەریكاش هـەر ئەمەریكایـە، دەتبینین بە جلێكی ڕێكوپێكـەوە لـە كەشـتییەكە دادەبـەزین. پیاوەكان بە بۆینباخەوەو مناڵـەكانیش بـە كراسـی سـپییەوە.. چونكە دەیـانزانی چـیی دەكـەن. بەدرێـژایی ئـەو بیست ڕۆژی سـەفەرە قوماشـیان لێـدەكردەوەو دەیانـدوورین، ئـیتر وای لێـدەهات پـەردەو چەرچـەف لـە كەشـتییەكەدا نـەدەما. جلـی تازەیـان بـۆ ئەمـەریكا لێ دەدووری و بـۆ هـەموو كەسـانی خێزانەكە. بۆ كەس دەیتوانی هیچیان پێ بڵێت!!...

بەکورتی ناوبەناویش منالێکیان دەبوو کە دەبووایە کابرای کۆچەری هەم تێری بکردایە هەم لە فەرمانگەی کۆچیش دەبووە مایەی دونیایەك دەردەسەری بۆی, ئیتر بۆیە لەناو کەشتییەکەدا جێیاندەهێشت، دیارە لەجیاتی پەردەو چەرچەفە تالآنکراوەکان جێیاندەهێشت.. بێگومان بەسەرهاتی ئەم منالەش شتێکی لەم جۆرە بووە. دیارە گوتوویانە ئەگەر منالەکە بخەینە سەر ئەو پیانۆیەی هۆڵی سەماکردنەکەی بەشی نمرە یەك، لەوانەیە کابرایەکی دەولەمەند هەلیگرێتەوەو ئیتر هەتا ماوە ژیانی لە خۆشیدا دەبێت. نەخشەکە نەخشەیەکی باش بوو، بەلآم بەتەواوی سەری نەگرت. دەولەمەند نەبوو، بەلآم بوو بە پیانۆژەن، گەورەترین پیانۆژەن، بڕوابکەن.. گەورەترین پیانۆژەن.

سەرتان نەیەشێنم بوودمانی پیر ئەو منالەی لەوێدا دۆزییەوەو بەدوای شتێکدا دەگەڕا کە ناونیشانی منالەکەی لەسەر بێت, بەلآم تاقە شتێك کە بینی نووسینێك بوو لەسەر مقەبای کارتۆنەکە، بە مەرەکەبی شین نووسرابوو: تی. دی. لیمۆنی (T.D. LEMONI)، وێنەی لیمۆیەکی شینیش لەسەر مقەباکە بوو. دانی قولەڕەشێکی خەلکی (فیلادلفیا)بوو، پیاوێکی کەتەو زەبەلاحی بێ وێنە بوو. منالەکەی گرتە باوەشی و وتی:

"سـڵاو لیمـۆ" هەسـتێکی سـەیریش دایگـرت، هەسـتی باوکایـەتی. لـەو ڕۆژەش بـەدواوە بـەردەوام دەیـوت: تـی. دی (T.D) یـانی سـوپاس دانـی (THANKS DANNY) هەرچـەندە ئەمە بە شتێکی سەیر دەهاتە پێشچاو، بەڵام ئـەو خـۆی هـەر بەڕاستی باوەڕی وابوو کە ئەو مناڵەیان لەوێدا بۆ ئـەو دانـاوە. لـەو ڕووەوە هـیچ گومـانێکی نـەبوو. تـی. دی. واتـە سـوپاس دانی!

ڕۆژێکیـان ڕۆژنامەیـەکیان بـۆ هێنـابوو ڕیکلامێکـی تیـابوو، وێنەی کابرایەك بە سەروسیمایەکی گێلانەو سمێڵێکی قەیتانیی ڕەشەوە، ڕێك وەکو دڵدارە لاتینییەکان، لەلاشـیەوە نووسـرابوو (تانۆ داماتۆ شای لیمۆکان، تانۆ داماتۆ لیمۆی شـاکان.) ئـیتر نازانم چ خەڵاتێکیشی بۆ دانرابوو.. تانۆ داماتۆ... بوودمانی پیر بێ ئەوەی هیچ خۆی سەغڵەت بکـات وتـی: "ئـەم لۆتییـە کێیـە؟"و ڕۆژنامەکـەی کـرِی، چـونکە لـە پـەنا ڕیکلامەکـەدا ئەنجامی پێشبڕکێی غارغارێنی ئەسپ ئاشکرا کرابوو. گـرەوی لەسـەر ئەسـپ نـەدەکرد، بـەڵام تـا ڕادەی شـەیدابوون کـەیفی بەناوی ئەسپەکان دەهات.

هەمیشە دەیـوت: "تـۆ سـەیری ئـەو دانەیـە بکـە، سـەیرکە.. دوێنـی لـە کلێڤلانـد غـاری داوەو بردوویەتیـەوە. ئەسـپێکی

ئەوەندە چاکە ناویان ناوە (کاسب) بڕوا دەکەیت؟! شتی وات دیوە؟ ئەی ئەو دانەیەیان ناوی (بۆ پێشەوە)یە.. بنیادەم لە پێکەنیندا دەپچڕێت."

بەکورتی زۆر کەیفی بەناوی ئەسپەکان دەهات. عەودالّی ئەوەبوو، ئەگینا ئەوەی بەلاوە گرنگ نەبوو کامیان پێشبڕکێکە دەباتەوە. ئەو بەتەنها حەزی لەناوی ئەسپەکان بوو.

منالّەکەی بەناوی خۆیەوە ناونا: دانی بوودمان. ئەمە یەکەمجاری بوو لە ژیانیدا خۆپەرستی بنوێنێت. دواتر تی. دی. لیمۆنیشی خستە سەر ناوەکە، ڕێك وەك ئەوەی لەسەر مقەبای کارتۆنەکە نووسرابوو, چونکە دەیوت شتێکی باشە بنیادەم لە ناوەڕاستی ناوەکەیدا چەند پیتێك هەبێت. (بێرتی بووم)یش جەختی لەسەر ئەو شتە کردەوەو وتی: "پارێزەرەکان هەموویان لە ناوەڕاستی ناوەکانیاندا پیت هەیە." ئەم (بێرتی بووم)ە کرێکاری ماتۆڕخانەی کەشتییەکە بوو و بەهۆی پارێزەرێکەوە کە ناوی (جۆن. پی. تی. کەی. واندەر)بوو زیندانی کرابوو.

دانیی پیر وتی: "ئەگەر ببێت بە پارێزەر، دەیکوژم!"

بەلاّم وێڕای ئەوەش ئەو دوو پیتەی لە ناوەڕاستی ناوەکە لانەبردو لە ئەنجامدا ناوەکە بوو بە: دانی بوودمان تی. دی. لیمۆن. ناوێکی خۆش بوو. لە بەندەری بۆستن، هەموو

بەیەکەوەو بەهێواشی لە ماتۆڕخانەکەی کەشتیەکەدا ئەو ناوەیان دەوتەوە، بەڵام ماتۆڕەکان کوژابوونەوە.
ئاخریەکەی بوودمان وتی: "ناوێکی خۆشە، بەڵام شتێکی نوقسانە، کۆتایی ناوەکەی بەهێز نییە." ڕاستی دەکرد، شتێکی نوقسان بوو. (سام ستۆڵ) کە خزمەتگوزارێك بوو وتی: "باشە ناوی سێشەممە دەخەینە کۆتایی ناوەکەیەوە، چونکە تۆ لە ڕۆژی سێشەممەدا دۆزیوتەتەوەو دەتوانیت هەر بە سێشەممەش بانگی بکەیت." دانی کەمێك بیری کردەوەو پاشان زەردەخەنەیەك هاتە سەر لێوی و وتی: "سام شتێکی خۆشم بە خەیاڵدا هات. من لە یەکەم ساڵی ئەم سەدە نەفرەتیەدا ئەوم دۆزیوەتەوە، وانییە؟ کەواتە ناوی دەنێین نۆڤێچێنتۆ.. هەزارو نۆسەد...
- نۆڤێچێنتۆ.. هەزارو نۆسەد؟
- بەڵێ نۆڤێچێنتۆ.
- بەڵام ئاخر ئەمە ژمارەیە.
- ژمارەبوو، بەڵام لەمەودوا دەبێت بە ناو؟ دانی بوودمان. تی. دی. لیمۆن نۆڤێچێنتۆ. عەیبی نییەو تابڵێیت ناوێکی پڕشکۆیە. ئای خوایە! بەڕاستی ناوێکی پڕشکۆیە. بەم ناوەوە ئیشی باش دەڕوات.

بەسەر کارتۆنە مقەباکەدا نوشتابوونەوە. دانی بوودمـان تـی. دی. لیمۆن نۆڤێچێنتۆ سەیری دەکردن و بۆیان پێدەکەنی، بەڵام هەموویان دەمیان داچەقیبوو لەوەی چۆن منداڵێك بەو بچووکیە ئەو هەموو پیسابییەی کردووە بەخۆیدا.

دانی بوودمان هەشت ساڵ و دوو مانگ و یـانزدە ڕۆژی تـر بـە دەریاوانی مایـەوە، تـا ئـەوەبوو ڕۆژێکیـان کـە لـە ناوەڕاسـتی ئۆقیانووسـدا بـوون دەمەسـلنگێك شـۆڕبۆوەو ڕێـك کـەوت بـە مووڕەگەی پشتیدا. سێ ڕۆژی پێچوو ئینجـا مـرد. شـوێنێکی ساخ لە لەشیدا نەمابوو، تازە کار لەکار ترازابـوو. نۆڤێـچێنتۆ ئەو دەمە منداڵێکی بچکۆلانە بوو. لای پێخەفەکـەی دانییـەوە دانیشت و جووڵەی نەکرد. باوەشـێ ڕۆژنامــەی کـۆنی پێبـوو و بەدرێــژایی ئــەو ســێ ڕۆژە بەهــەزارحاڵ هەرچــیی هــەواڵی پێـشبڕکێی ئەسـپ بـوو بـۆ دانیـی پـیری دەخوێنـدەوە کـە لـە سەرەمەرگدا بوو. لە کاتێکا پەنجـەی لەسـەر ڕۆژنامەکـە بـوو، چاویشی لەسەر هەڵنەدەگرت، هـەروەکو دانـی بوودمـان فێـری کردبوو، پیتەکانی حونجە دەکرد، لە خوێندنەوەدا خێـرا نـەبوو، بەڵام گرنگ ئەوەبوو دەیخوێنـدەوە. ئـیتر بـەمجۆرە دانـی لەگـەڵ هەواڵی حەوتەمین خولی پێشبڕکێی غارغارێنی شیکاگۆدا، کە تیایـدا ئەسـپی (ئـاوی خواردنـەوە) کـە دوو هـەنگاو لـەپێش

ئەسپی (شۆربای سەوزە)و پێنج هەنگاویش لە پێش ئەسپی (پۆدرەی شین)ەوە بوو، دڵی لەلێدان کەوت. مەسەلەکەش ئەوەبوو کە بە بیستنی ئەو ناوانە نەیدەتوانی پێنەکەنێت و هەربەدەم پێکەنینیشەوە گیانی دا. ئیتر قوماشێکی گەورەیان تێوە ئالاندو بە ئاوی ئۆقیانووسەکەیان سپارد. کەشتیەوانەکە بە ڕەنگێکی سوور نووسی:

سوپاس دانی THANKS DANNY

بەمجۆرە نۆڤێچێنتۆ بۆ جاری دووەم بە هەتیوی مایەوە. تەمەنی بووبوو بە هەشت ساڵان و نزیکەی پەنجا گەشتی دەریایی نێوان ئەورووپاو ئەمەریکای بینیبوو. ئۆقیانووس ماڵی بوو، بەڵام هەرگیز پێی نەخستبووە سەر وشکایی. هەر لە بەندەرەکانەوە وشکایی دیبوو، بەڵام پێی نەخستبووە سەر زەوی. پێویستە ئەوە بڵێین کە دانی دەترسا ئەگەر ئەو لە کەشتییەکە بچێتە خوارەوە، بەبیانووی نەبوونی ناسنامەو ئەوراق و ئەمجۆرە شتانە نۆڤێچێنتۆی لێ بسەنن و بیبەن، ئیتر بۆیە هەموو جارێك نۆڤێچێنتۆ لەناو کەشتییەکەدا دەمایەوە تا سەرلەنوێ دەکەوتەوە ڕێ.

ڕاستییەکەی ئەوەبوو کە نۆڤێچێنتۆ لەچاوی دونیاوە بوونی نەبوو. لەهیچ شارو کڵێساو نەخۆشخانەو زیندانێکدا ناوی

تۆمـــار نـــەکرابوو، تەنانـــەت لـــە تیپێکـــی بالەشـــدا نـــاوی نەنووسرابوو، ئەو نیشتمانی نەبوو، ڕۆژی لەدایکبوونی نـەبوو، خێزانـی نـەبوو. تەمـەنی هەشـت سـاڵان بـوو، بـەڵام لـە ڕووی ڕەسمیاتەوە ئەو لەدایك نەبووبوو.

ناوبەناو بە دانییان دەوت: "ئەم شتە تاسەر بـڕ ناکـات، ئەمـە قانوونی نییە"، بەڵام دانی وەڵامێکی دەدانەوە کـە قوڕوقـەپی بـە هـەموویان دەکـرد. دەیـوت: "قـانوون بـا وەل بێـت." لـە کۆتایی ئەو گەشتەدا کـە دانیـی تیـا مـرد، کاتێـك گەیـشتنە (سـاوث هـامپتۆن- SOUTH HAMPTON)، کەشـتیەوانەکە بڕیـاری دا کۆتـایی بـەو ماجەرایـە بێنێـت. بەرپرسـانی بەندەرەکـەی کـۆکردەوەو داوای لـە یاریدەدەرەکـە کـرد بـچێت نۆڤێچێنتۆ بدۆزێتەوەو بیهێنێـت، بـەڵام یاریدەدەرەکـەی چـەند کردی و کۆشا نۆڤێـچێنتۆی بـۆ پەیـدا نـەبوو. دوو ڕۆژی ڕێـك کـون و قـوژبنی کەشـتییەکە نـەما نەگـەڕێن، بـەڵام هـیچ شوێنەوارێکی نەبوو. دەتوت غـەیب بووە. کەسیان باوەڕیـشیان نەدەکرد، لەبەرئەوەی هەموو ئەوانەی لە کەشـتی ڤێرجینیەنـدا بوون هۆگری ئەو منـاڵە بووبوون، کەس دڵی نـەدەهات بیڵێـت، بەڵام وەکو ئاو خواردنەوە وابوو کەسێك لە کەشتییەکەوە خۆی فڕێبداتـــە نـــاو ئاوەکـــەوەو... ئـــیتر دەریـــاش چـــیی زۆرە

دەردوبــەڵا... ئــەوەبوو بیــست و دوو ڕۆژ دوای ئــەوە کــە کەشتییەکە بەرەو (ڕیـۆدی جانیرۆ) کەوتـەڕێ گومانیـان لـەوە نەما کـە دیـارە منالّەکـە شـتێکی بەسـەرهاتووە. نۆڤێـچێنتۆ سـۆراخی نـەبوو و کەسـیش هـەواڵی نـەدەزانی... کاتێـك کەشـتییەکە کەوتـە جووڵـە، وەك هـەموو جارێـك شـریتە ڕەنگاوڕەنگـەکانی لـە هـەوادا یارییـان دەکـرد، شـووتی کەشتییەکە لێدرا، تەرەقەو فیشەکەشێتە بە ئاسماندا هەڵـدران، بەڵام ئـەمجارەیان لـە جارەکـانی پێـشوو نەدەچـوو، لەبەرئـەوەی نۆڤێچێنتۆیان بۆ هەمیشە لەدەست چووبوو، زەردەخەنـەکانیان تاڵ و دڵیشیان جامێك بوو پڕ لە خوێن.

دووەم شـەوی سـەفەر، کـە تەنانـەت ڕووناکیـەکانی کـەناری ئێرلەنـدەش لەبەرچـاو ون ببـوون، (بـاری) کـە سەرپەرشـتیاری خزمەتکارەکان بوو، وەکو شێت بە هەڵـداوان چـوو بـۆ ژووری کەشـتییەوانەکەو لەخـەو هەڵیـساندو پێـی وت خێـرا بکـات، هەڵـسێت و لەگەڵیـدا بـڕوات. کەشـتییەوانەکە جنێـوێکی دا، بەڵام لەگەڵیشیدا ڕۆیشت.

هۆڵی سەماکردنەکەی بەشی ژمرە یەك .

گڵۆپەکان کوژاونەتەوە.

خەڵکەکە بەجلی خەوو بە بیجامەوە لەوێ کۆبوونەتەوەو ڕاوەستاون، موسافیرەکان لە ژوورەکانیان هاتوونەتە دەرێ.
تەنانەت دەریاوانەکانیش، کە سێ پیاو بوون و بە دووکەڵی ماتۆڕخانەکە سەروپۆتەڵاکیان ڕەش داگەڕابوو، هاتبوونە ئەوێ. هەروەها ترومانی سەر جیهازی بێسیمەکە. هەموو بە بێدەنگی سەیریان دەکرد.
نۆڤێچێنتۆ کە لەسەر کورسیی پیانۆکە دانیشتبوو و قاچەکانی نەدەگەیشتنەوە بە زەویەکە پیانۆی دەژەنی... بەڵام چ پیانۆیەك!!
(ئاوازێکی سادەو دڵڕفێنی پیانۆمان دێتەگوێ)
نازانم ئەو ئاوازە چی بوو دەیژەنی؟!... بەڵام ئاوازێکی جوان بوو... ساختە نەبوو، خۆی بوو پەنجەکانی لەسەر دوگمەکان یارییان دەکردو دەیژەنی، خوا دەزانێ چۆن! مەگەر یەکێك خۆی لەوێ بووایەو گوێی لێ بووایە چی دەژەنی! خانمێك کە ڕۆبێکی پەمەیی لەبەردابوو و چەند تەوقەیەك بە قژەیەوە بوو.. لە ژنە دەوڵەمەندەکان بوو.. ئەمەریکایی بوو و ژنی کابرایەکی خاوەن کۆمپانیابوو... هۆن هۆن فرمێسك بە دەموچاوە کرێماویەکەیدا دەهاتە خوارەوە. سەیری دەکردو دەگریا، نەیدەتوانی بەسەر خۆیدا زاڵ بێت، کاتێك ئەم خانمە

کەشتیەوانەکەی بینی کە لە پەنایەوە وەستاوەو ئەبڵەق بووە، بەسەری ئاماژەیەکی بۆ لای پیانۆکە کردو پرسی..

- ناوی چییە؟

- نۆڤێچێنتۆ.

- ئاوازەکە نالێم، منداڵەکە دەڵێم.

- نۆڤێچێنتۆ.

- وەکو ئاوازەکە؟

لەو جۆرە گفتوگۆیانە بوو کە کەشتییەوان تاقەتی لێیان نییەو لە چوار پێنج ڕستە تێناپەڕێت، بەتایبەتیش کە تازە بۆی دەرکەوتبێت ئەو منداڵەی وایدەزانی مردووە، نەك هەر ماوە، بەڵکو لەو هەراوهورییایەدا پیانۆژەنینیش فێربووە.

کەشتیەوانەکە خانمە قەڵەوە دەوڵەمەندەکەی جێهێشت و بە سەنگینییەوە بەناو هۆڵەکەدا هەنگاوی نا. پانتۆڵێکی لەپێدابوو, لەگەڵ چاکەتی جلە ڕەسمییەکانیدا کە قۆپچەکانی دانەخستبوو، گەیشتە لای پیانۆکە، وەستا، گەلێ شت هەبوون کە حەزی دەکرد لەو ساتەدا بیانلێت، وەکو ئەوەی: "لە کوێ ئەمە فێربوویت، کورە؟" یان: "لە چ وێرانەیەکدا خۆت شاردبۆوە؟"، بەلاّم وەکو زۆربەی ئەو پیاوانەی بە جلی ڕەسمییەوە ڕاهاتوون، مێشکیشی ڕەسمی بووبوو، هەربۆیە وتی:

- نۆڤێچێنتۆ، ئەم شتانە دژی ڕێنماییەکانن.

نۆڤێچێنتۆ دەستی لە ژەنین هەڵگرت. منالێك بوو کەمدوو بوو، بەڵام زوو فێردەبوو. بە میهرەبانییەوە سەیرێکی کەشتییەوانی کردو وتی:

- ڕێنماییەکان با وەل بن.

(دەنگی تۆفان دێتە گوێ)

ئۆقیانووس بەئاگا هاتۆتەوە/ ئۆقیانووس گومڕابووە/ ئاو تا ئاسمان هەڵدەچێت/ هەڵدەچێت و تافەتافێتی/ هەڵدەچێت و دادەچێت/ هەورەکان لە با و ئەستێرە جیادەکاتەوە/ ئۆقیانووس تووڕەیە/ شێت بووە/ بەڵام تاکەی/ کەس نازانێت/ لەوانەیە ڕۆژێکی تەواو وابێت/ پاشان هێور بێتەوە/ دایە تۆ ئەمەت پێ نەوتبووم، دایە/ ئەوە ئۆقیانووسە کە لایلایەت بۆ دەکات/ شەپۆلێکی شێت خەوت لێ دەخات/ بخەوە ڕۆڵە، بخەوە/ لایلایەی ئۆقیانووس و ئاوازی ئاو/ دەڵێیت چی/ کێ لایلایەم بۆ دەکات/ ئۆقیانووس تووڕەیە/ هەر چوار دەورمان کەف و کابووسە/ ئۆقیانووس دێوانە بووە/ تا چاو بڕکات/ هەموو شتێك ڕەش دەنوێنێت/ دیوارە بەرزە ڕەشەکان/ خەڵکەکەش هەموو دەمیان داچەقیوەو/ چاوەڕێن/ تا ئۆقیانووس هێوربێتەوەو نوقم نەبین/ دایە نامەوێ نوقم بم/

ئاوێکی ئارامم دەوێت/ ئاوێك کە سیمای تـۆی تیابێـت/ دایـە پێیـان بڵـێ بـا بوەسـتن/ ئـەم دیـوارە ترسـناکانە/ ئـەم دیـوارە ئاوییانە/ ئەم هاژوهووژە.. ئاوێکم دەوێ کە تۆ دەیناسێت.

دەریام دەوێ
بێدەنگی و
ڕۆشنایيم دەوێ
ماسییە باڵدارەکان
کە بە سەریدا باز دەدەن.

یەکەمین گەشت، یەکەمین تۆفـان، نەگبـەتی. نەمـدەزانی چـی ڕوویـداوە. ئەوەنـدەم زانـی خـۆم لـەناو یـەکێك لـە خـراپترین تۆفانەکانی مێـژووی کەشـتیی ڤێرجینیەنـدا بینییـەوە. نیـوەی شەو بوو، ئۆقرەی لەبـەربڕاو هـەموو شـتێکی دا بەسـەریەکدا. مەبەسـتم ئۆقیانووسـەکەیە. دەتـوت کۆتـایی بـۆ نییـە. ئـەو کەسەی لەناو کەشتیدایەو ترومپێت دەژەنێت، لەکاتی تۆفانـدا شتێکی ئەوتۆی لێ ناوەشێتەوە، تاقە شتێك لـە دەسـتی بێـت ئەوەیە کە ترومپێت نەژەنێت تـا زیـاتر بارەکـە نەشـێوێنێت و بۆخۆی لە کابینەکەی خۆیدا بمێنێتەوە، بـەڵام مـن وام نـەکرد. چەند بتەوێ بیر لە شتێکی تریش بکەیتەوە، بـەڵام درەنـگ یـا

زوو ئەوەت دێت بە خەیاڵدا کە: وەکو مشك کەوتوویتەتە تەڵەوە. منیش نەمدەویست بکەومە تەڵەوە، بۆیە لە ژوورەکەی خۆم چوومە دەرێ و بەو ناوەدا کەوتمە هاتوچۆ. نەشمدەزانی ڕووبکەمە کوێ، چونکە هەمووی چوار ڕۆژ دەبوو چووبوومە ئەو کەشتییەوەو شارەزای شوێنەکان نەبووم و ئەگەر ئاودەستەکانیشم بدۆزیایەتەوە، مانای وابوو هونەرێکی گەورەم کردبوو. ئەم کەشتییە دەتوت شارێکەو لەناو ئاودایە. بەڕاستمە، ئیتر ئەوەندە ئەملاولام کرد تا ڕێم لێ ونبوو، لەو کاتەدا بوو سەیرم کرد کابرایەك بەرەو ڕووم دێت، کابرایەکی شیك، قاتێکی ڕەشی لەبەردابوو، زۆر لەسەرخۆ هەنگاوی دەناو وەك من لە کەسێکی ونبوو نەدەچوو، تەنانەت دەتوت گوێی لە دەنگی شەپۆلەکانیش نییە. یان وەك ئەوەی لە کەناری (نیز)بێت و پیاسە بکات، ئەم کابرایە نۆڤێچێنتۆ بوو. ئەو کاتە تەمەنی بیست و حەوت ساڵ بوو، بەڵام گەورەتر دەهاتە پێشچاو. من هێشتا ئەوم باش نەدەناسی. لەو چوار ڕۆژەی پێشوودا لە ئۆرکێستراکە پێکەوە مۆسیقامان ژەنیبوو، بەڵام من تەنانەت نەمدەزانی ژوورەکەشی لە کوێدایە. ئەوانی تر، هەندێ شتیان لەبارەی ئەوەوە بە من وتبوو، شتی سەیروسەمەرە. دەیانوت ئەم نۆڤێچێنتۆیە لە هەموو ژیانیدا

پێـی نەخـستۆتە سـەر وشـکایی. لەسـەر کەشـتییەکە لـەدایك بووەو لەوساشـەوە هـەر لـەناو کەشـتییەکەدا ژیـانی بردۆتـەوە سەر، بیست و حەوت ساڵ بەبێ ئەوەی تەنانەت بـۆ جـارێکیش چییە پێ بخاتە سەر زەوی. ئـەم شـتانە وادەهاتنـە بەرچـاو کـە زۆریان پێوە نرابێت، هەروەها دەیانوت ئەو مۆسیقایەی کە ئەو دەیـژەنێت نموونـەی نییـە، مـن ئەوەنـدەم دەزانـی کاتێـك ئـەو ئامادەی ژەنین دەبوو، (فریتز هێرمان)، ئەو سپیپێستەی سەری لـە مۆسـیقا دەرنەدەچـوو، بـەڵام سەروسـیمای بـۆ ڕابـەرێتیی ئۆرکێسترا فریودەر بوو، لە نۆڤێچێنتۆ نزیك دەبۆوەو بـە چـرپە پێـی دەوت: " نۆڤێـچێنتۆ تکـات لێ دەکـەم بـە تـەنها نـۆتی ئاسایی بژەنە." نۆڤێـچێنتۆش سـەری بـەڵێی بـۆ ڕادەوەشـاندو نۆتی ئاسایی دەژەنی، لەپێشەوەی خۆی دەڕوانی و هیچ سەیری دەستەکانی خۆی نەدەکرد، دەتوت لەم دونیایەدا نییـە. ئێـستا دەزانم کە هەر بەڕاستی ئەو دەکەوتە دونیایـەکی تـرەوە، بـەڵام ئەوسا ئەمەم نەدەزانی، تەنها کەمێك سەیر دەهاتە پێشچاوم، هەر ئەوەندەو بـەس. ئـەو شـەوە لـەو تۆفـان و باوبۆرانـەدا بـە سەروسیمای کەسێکەوە کە ڕۆژانی پشووی بەسەر بەرێت منـی بینی چۆن لە یەکێك لە ڕاڕەوەکانـدا ون بـووم و ڕەنـگ و ڕووی

مردووم لێ نیشتووە، سەیرێکی کردم، زەردەخەنەیەکی هاتێ و وتی:

- وەرە.

دیارە گەربێتو ترومپێتژەنێك لە تۆفانێکدا ونبووبێت و رێکەوتی کەسێك بکات کە پێی بڵێت وەرە، تاقە شتێك لێی بوەشێتەوە ئەوەیە کە دوای ئەو کەسە بکەوێت، بۆیە منیش دوای کەوتم، ئەو ئاسایی هەنگاوی دەنا... بەڵام من نەمدەتوانی وەکو ئەو جوان بڕۆم... هەرچۆنێك بوو ئاخریەکەی گەیشتینە هۆڵی سەماکە، تا گەیشتینە ئەوێ من هەر تەپاوتلم دا، بەڵام ئەو دەتوت بەسەر سکدا دەڕوات، گەیشتینە لای پیانۆکە. کەس لەوێ نەبوو. دونیا تاریك بوو و بەحاڵ هەندێ تروسکایی لێرەولەوێ دەبینرا، نۆڤێچێنتۆ پایەکانی پیانۆکەی پیشاندام و وتی:

- گیرەکانی بکەرەوە.

کەشتییەکە لارولەنجەی دەکردو بنیادەم نەیدەتوانی خۆی ڕابگرێت و لەسەرپێ بوەستێت. کردنەوەی گیرەکانی پیانۆکە لە کاتێکی وادا شتێکی زۆر بێ مانا بوو.

- ئەگەر متمانەت بە من هەیە گیرەکان بکەرەوە.

لە دڵی خۆمدا وتم ئەم کابرایە شێتەو گیرەکانم کردەوە.

ئینجا نۆڤێچێنتۆ پێی وتم:

- ئێستاش وەرە لێرەدا دانیشە.

نەمــدەزانی دەیــەوێ چــی بکــات. هــەر بەڕاســتی ســەرم لێ دەرنــەدەکرد، وەســتابووم و پیانۆکــەم گرتبــوو کــە وەکــو ســابوونێکی گــەورەی ڕەش دەخلیــسکا... هەســتم دەکــرد تێکەوتووم، ئەو شێتەش کە خۆیشی هەر لە سابوونێکی ڕەش دەچوو، لەسەر کورسی بەردەم پیانۆکە دانیشتبوو و هەردوو دەستی بێ جووڵە لەسەر دوگمەکانی پیانۆکە ڕاگرتبوو. ئەو شێتە بەدەم پێکەنینەوە وتی:

- ئەگەر ئێستا دانەنیشیت، قەت دانانیشیت.

(ترومپێتژەنەکە دەچێتە سەر شتێکی سەیر)

- زۆر باشە، ئێستاش چی دەبێت بابێت، ئینجا چی بکەم؟ ئەوەتانێ وا لەسەر کورسییە گێلانەکەی تۆ دانیشتووم، فەرموو، لە خزمەتتدام، ئەی ئێستا؟

- ئێستاش مەترسە.

و دەستی کرد بە پیانۆژەنین.

(ئاوازێکی تەنیای پیانۆمان دێتەگوێ. جۆرێکە لە سەما، دەشێ ڤالسێکی هێمن و سووک بێت تەختەکەی ژێریان دەبزوێت و ئەکتەرەکە لەسەر شانۆ بەملاولادا دەبات.

وردەوردە کـە ئەکتەرەکـە چـیرۆکەکە دەگێڕێتـەوە، جووڵـەکان زیاتر دەبن..)

ئێستا کەس ناچار نییە باوەڕ بکات و تەنانەت ئەگـەر منـیش ئـەم چـیرۆکەیان بـۆ بگێڕامایەتـەوە بـاوەڕم نـەدەکرد، بـەڵام ڕاستیەکەی ئەوەبوو کە پیانۆکە بەسەر ئەرزی هۆڵی سەماکەدا دەخلیسکاو ئێمەش بەدوایدا. نۆڤێـچێنتۆ بـەبێ ئـەوەی چـاوی لەسـەر دوگمـەکان هـەڵبڕێت پیـانۆی دەژەنـی و دەتـوت لـە دونیایـەکی تردایـە. پیانۆکـە لەگـەڵ شـەپۆلی دەریاکانـدا دەجووڵایەوە. بۆ ئـەولا دەچـوو، پاشـان دەگەڕایـەوە، بـەدەوری خۆیدا دەسووڕایەوە. ڕێـك بـەرەو دەرگـا شووشـەکان دەچـوو و لەبەردەمیـــدا دەوەســـتاو ئینجـــا بەســـووکی بـــەرەو دواوە دەخلیسکایەوە، بڕوا بکەن دەتوت دەریاکە بووە بـە بێشکەی، هەروەها بێشکەی ئێمەش.

مـن مێـشکم وەسـتابوو، کەچـی نۆڤێـچێنتۆ هـەر خـەریکی پیـــانۆژەنینی خـــۆی بـــوو، یـــەك چـــرکە چـــیە دەســـتی لێ هەڵنەدەگرت. نەك هەر پیانۆکەی دەژەنی، بـەڵکو بـۆ کوێـشی بویـستبایە بـەرەو ئـەوێی دەبـرد. تێدەگـەن؟ ئیـدی نـازانم بـە پەنجەکانی ئەو کارەی دەکرد یان بە نۆتـەکان، بـەڵام بـۆ کـوێی بویستایە پیانۆکەی بەرەو ئەوێ دەبرد. ئەمە شتێك بـوو ئـەقڵ

نەیدەبڕی! بەڵام چۆنتان بۆ دەگێڕمەوە ئاوابوو. لـە کاتێکیـشدا بــەناو مێزەکانــدا دەســووڕاینەوەو بــەر چــراو کورســییەکان دەکەوتین، ئینجا تێگەیشتم ئەوەی ئێمە دەیکەین سـەماکردنە لەگەڵ ئۆقیانووسدا، ئێمـەو ئـەو، کۆمـەڵێك سـەمازانی شـێت بووین، کە بەسەر ڕووە زێڕینەکەی شەوەوە سـەمایەکی ڤاڵـسی هێمنمان دەکرد.

(ئەکتەرەکە، بە شـادمانییەوە بـەملاولای تەختـەی شانۆکەدا دەچێت و لەم کاتەدا ئۆقیـانووس شـێت دەبێت و کەشـتییەکە سەما دەکات و ئاوازی پیانۆکەش دەبێت بـە ڤاڵـسێك کـە لـە ڕێی نەغمە هەمەڕەنگەکانیەوە تاوێك سەماکە خێرا دەکـات و تاوێکی دی هێمنی دەکاتەوەو جووڵەکەی پێچەوانە دەکاتـەوەو بــەکورتی ڕێنمــایی دەکــات، پــاش چــەندین جــارو دوای جووڵەیـەکی هەڵـە، ئەکتەرەکـە دەکەوێتـە ئـەودیوی شـانۆوە، ئاوازەکـە هەوڵـدەدات کـۆنترۆڵی بارەکـە بکـات، بـەڵام تـازە کارلـەکارترازاوەو ئەکتەرەکـە ئەوەنـدەی لەدەسـت دێت هـاوار بکات: "ئای خوایە..."

لەودیوی شانۆوە دیارنامێنێت، بەر شتێك دەکەوێت، دەنگێکی زۆرمان دێتەگوێ، وەك ئەوەی بـەر پەنجەرەیـەکی شووشـە یـان مێزی بارەکە یـان سـالۆنەکە کـەوتبێت. دەنگـەدەنگێکی زۆر.

پاشان تاوێك بێدەنگی ئینجا لەهەمان شوێنەوە کە ئاودیوی شانۆکە بوو ئەکتەرەکە پەیدا دەبێتەوەو دێتەوە سەر شانۆ.)
دواتر نۆڤێچێنتۆ پێی وتم ئەو نمایشەی هێشتا ماویەتی کامڵ بێت. منیش پێم وت پێویستە گیرەکانی پیانۆکەی مەحکەم بکات.
کە تۆفانەکە تەواوبوو، کەشتیەوانەکە بەهات و هاوارو هەڵچوونەوە پێی وتین: "هەی بەنەفرەت بن. ئێوە هەردووکتان هەر لە ئێستاوە دەچنە ماتۆڕخانەکەو لەوێ دەبن، ئەگینا دەمارتان دەردێنم. دەبێ دوا پوولی ئەو خەسارەتانەش دەربهێننەوە کە داوتانە. ئیتر خوای دەکرد هەموو ژیانتان لەوێدا کارتان دەکرد. ئەوەی دەیشیلێم هەر ئەوەیەو ناگۆڕێت، وەك چۆن ناوی ئەم کەشتییە ڤێرجینیەنەو ناگۆڕێت، ئێوە هەردووکتان دەبەنگترین کەسن تا ئێستا من بەسەر ڕووی ئۆقیانووسەوە بینیبێتمن."
ئەو شەوە لە ماتۆڕخانەکە بوو کە ئیدی من و نۆڤێچێنتۆ بۆ هەمیشە بووین بە هاوڕێی گیانی بەگیانیی یەکتر.
کاتی خۆمان بە ژماردنی ئەو شتانەوە بەسەردەبرد کە شکاندبوومانن، تا بزانین بایی چەند دۆلار بوون. کاتێ نرخی شتەکانیش ڕوو لە زیادبوون دەبوو ئێمەش زیاتر پێدەکەنین. کە

ئێستا بیر لەو ڕۆژانە دەکەمەوە، هەست دەکەم ئەو ساتانەمان بەختەوەریی ڕاستەقینە بوون، یان بەختەوەری شتێکە لەوە دەچێت.

هەر ئەو شەوە بوو من لێم پرسی ئاخۆ ئەو حیکایەتەی دەربارەی ئەو و کەشتییەکە دەیگێڕنەوە، ڕاستە یان نا؟ ئاخۆ ڕاستە کە ئەو لەسەر کەشتییەکە لەدایك بووەو هەتا دوایی...و هەرگیز لەو کەشتییەش نەچۆتە خوارەوە؟ ئەویش لە وەڵامدا وتی:

- بەڵێ، بەڕاستە.

- هەر بەڕاست وایە؟

- بەڵێ، بەڕاست وایە.

نازانم، بەڵام لەو ساتەدا سەرتاپای لەشم کەوتە لەرزین. لەوە دەچوو لە ترسانا بلەرزم.

ڕۆژێکیان لە نۆڤێچێنتۆم پرسی کاتێك پیانۆ دەژەنێت بیر لەچی دەکاتەوەو کە بەو جۆرەش لە بەرامبەری خۆی ڕادەمێنێت سەیری چی دەکات؟ یان کاتێك دەستەکانی لەسەر کلیلەکانی پیانۆکە دێن و دەچن، خەیاڵی بەرەو کوێ دەڕوات؟ وەڵامی دامەوەو وتی: "ئەمڕۆ چووم بۆ وڵاتێکی گەلێ جوان،

بۆنی عەتر لە پرچی ئافرەتەکان دەهات، ولآتێك بوو پڕبوو لە ڕۆشنایی، هەروەها لە بەور."

ئەو بەردەوام لە سەفەردا بوو. هەرجارەو بۆ شوێنێك: دەچوو بۆ ناوجەرگەی لەندەن، یا بەشەمەندەفەر بەناو دەشت و دەردا دەڕۆیی، یان بەرەو دوندی شاخێك کە تا ناوقەدی دەچووە بەفرەوە. بۆ کلێسا گەورەکانی دونیا دەڕۆی، پایەکانیانی دەژماردو لە سیمای مەسیحە لە خاچدراوەکان ورد دەبۆوە، سەفەری دەکردو ئەوەی ئەقلێش نەیدەبڕی ئەوەبوو کە چۆن دەیزانی کلێساو بەفرو بەور چییەو شێوەیان چۆنە! ئەوێك کە هەرگیز لەو کەشتییە دانەبەزیبوو و پێی نەکەوتبووە سەر ئەرز. تەنانەت بۆ تاقە جارێکیش. ئەمەش شتێك نەبوو فڕوفیشاڵ بێت، بەڵکو تەواو ڕاست بوو، کەچی دەتوت هەموو ئەو شتانەی بەچاوی خۆی بینیوە، بۆ نموونە تۆ گەر بە نۆڤێچێنتۆت بوتایە (سەفەرێکیان چووم بۆ پاریس) ئەو لێی دەپرسیت ئاخۆ چوویت بۆ فلآنە باخ، یان لە فلآن شوێن نانت خوارد. هەموو شتێکی دەزانی، پێی دەوتیت: "من لە پاریسدا حەزم لەوەیە بچمە سەر پردی (نۆف) پیاسە بکەم و چاوەڕێی ئاوابوونی خۆر بکەم و کاتێکیش کەشتییە

گەڕۆکـەکان تێدەپـەڕن بوەسـتم و لـەوێوە تەماشـایان بکـەم و دەستیان بۆ ڕابوەشێنم."

- نۆڤێچێنتۆ، تۆ قەت لە پاریس بوویت؟
- نەخێر.
- ئەی کەواتە...
- باشە، بەڵێ..
- یانی چی بەڵێ...؟
- پاریس...

لەوانەبوو لە دڵی خۆتدا بتوتایە شێتە، بـەڵام مەسـەلەکە بـەو سادەییە نەبوو. کاتێك کەسێك زۆر بـەوردی باسـی ئـەوەت بـۆ دەکات پاش بارانی هاوین، شـەقامی (بیرتـام) بـۆنی چـیی لێ دێ، ناتوانیت بڵێیت ئەو کەسە شێتە هەر لەبەرئەوەی هـەرگیز ڕێی نەکەوتۆتە ئەو شەقامە. نۆڤێچێنتۆ لە چاوانی کەسـێکدا یـان لـە قـسەکانیدا، هـەر بەڕاسـتی بـۆنی شـەقامی بیرتـامی کردبوو، بەڵام بە شێوازی خۆی.

ڕەنگە ئەو هەرگیز چاوی بە وشکانی نەکەوتبێت، بەڵام بیـست و حەوت سـاڵ بـوو دونیـا لـەو کەشـتییەدا دەهـات و دەچـوو، بیست و حەوت سـاڵ بـوو لـەو کەشـتییەدا چـاودێریی دونیـای

دەکردو ڕۆحی دەخستە ژێر ڕکێفی خۆیەوە. ئەو لەم ڕووەوە زۆر لێهاتوو بوو. گوێگرێکی باش بوو و شتەکانیشی زۆر بەباشی دەخوێندەوە. مەبەستم کتێب نییە، هەموو کەسێك دەتوانێ کتێب بخوێنێتەوە, بەڵکو ئەو توانای خوێندنەوەی مرۆڤەکانی هەبوو. خوێندنەوەی ئەو نیشانانەی مرۆڤەکان لەگەڵ خۆیاندا بۆ ئەملاولای دەبەن: شوێنەکان، دەنگەکان، بۆنەکان، وڵاتەکانیان، مێژوویان... هەموو ئەم شتانە لە ڕۆحیاندا نەخشێنرابوون و نۆڤێچێنتۆش زۆر زیرەکانە دەیخوێندنەوەو پۆلێنی دەکردن و ڕێکی دەخستن، هەر ڕۆژەو شتێکی دەخستەسەر ئەو نەخشە گەورەیەی لە مێشکیدا وێنەی کێشابوو، نەخشەیەکی گەورە، نەخشەی جیهان، هەموو جیهان، لەمسەرەوە تا ئەوسەری. نەخشەی شارە زەبەلاحەکان و کافێکان. نەخشەی ڕووبارە درێژەکان و گۆلاوەکان، نەخشەی فڕۆکەکان و شێرەکان و... نەخشەیەکی سەرسوڕهێن بوو. ئینجا کاتێك پەنجەکانی یارییان بە کلیلەکانی پیانۆکە دەکردو سوجدەی ئاوازێکی نەوازش دەکرد, وەکو خودایەك بەسەر ئەو نەخشەیەوە دەکەوتە باڵەفڕێ و سەفەر.

(ئاوازێکی ڕەگتایمی غەمگین دەست پێدەکات)

ساڵانێکی زۆری خایاند تا دواجار پڕکێشیم کردو لێم پرسی..

- نۆڤێچێنتۆ، بۆ خاتری خوا بۆچی ئەگەر بۆ تاقە جارێکیش بووە لەم کەشتییە دانابەزیت تا سەر زەوی ببینیت؟ تەنها جارێك بڕۆ بەو دوو چاوەی خۆت دونیا ببینە، تۆ بۆ لەم زیندانە سەرئاوکەوتووەدا خۆت حەپس کردووە؟ لە کاتێکا دەتوانیت بچیت بۆ سەر پردی نۆف و لەوێوە تەماشای کەشتییە گەڕۆکەکان و گەلێ شتی تر بکەیت. تۆ حەزت لەچی بێت دەتوانیت بیکەیت. تۆ خوای پیانۆ ژەنینیت. هەموو شێت و شەیدای هونەرەکەت دەبن. دەتوانیت پارەیەکی باش کۆبکەیتەوەو جوانترین خانووی دونیا بکڕیت. تەنانەت دەتوانیت ڕابسپێریت خانوویەکت لە شێوەی کەشتیدا بۆ دروست بکەن و بۆ کوێت بوێت بیبەیت، بۆ نموونە بۆ لای شەقامی بیرتامەوە، یان بۆ ناو بەورەکان... ئاخر تۆ ناتوانیت وەکو دەەنگەکان هەموو تەمەنی خۆت بە هاتوچۆ بەناو ئۆقیانووسدا بەسەربەریت... تۆ کابرایەکی دەبەنگ نیت، تۆ ئینسانێکی گەورەیت، دونیاش ئەوەتا لەوێ، تەنها لەو پێپلیکانە نەفرەتیانە بچۆرە خوارەوە، قابیلە چی ڕووئەدات؟! چەند پێپلیکانەیەکەو هیچی تر، بەڵام کە چوویتە خوارەوە دەبینیت دونیا وا لەوێ، هەموو شتێکی لێیە، هەموو شتێك،

بۆ کۆتایی بەم ماجەرایە ناهێنیت و گەر بۆ تاقە جارێکیش بووە ناچیتە خوارەوە.

- نۆڤێچێنتۆ، بۆچی ناچیتە خوارەوە؟

- بۆچی؟

- بۆچی؟

هاوین بوو، هاوینی ساڵی (1931) کاتێك جێلی ڕۆڵ مۆرتون سواری کەشتیی ڤێرجینیەن بوو. جلێکی سەرتاپا سپی پۆشیبوو، تەنانەت شەپقەکەشی. مستیلەیەکی ئەڵماسی گەورەش لە پەنجەیدا دەدرەوشایەوە.

ئەو کابرایەك بوو کاتێك کۆنسێرتێکی پێشکەش دەکرد، لەسەر پۆستەرەکان دەینووسی: ئەمشەو جێلی ڕۆڵ مۆرتون. داهێنەری جاز. ئەم وەسفەش هەروا قسەیەکی ڕووت نەبوو، بەڵکو ئەو بەتەواوەتی باوەڕی بەوەبوو کە خۆی داهێنەری جازە. پیانۆی دەژەنی. هەمیشەش بەجۆرێك لەسەر کورسییەکە دادەنیشت کە سێ بەشی دەموچاوی لە بینەران بوو و دەستەکانیشی دەتوت دوو پەپوولەن و بەسەر کلیلەکاندا باڵەفڕێ دەکەن. لە خانووە بەدناوەکانی (نیوئۆرلیان)ەوە دەستی بە پیانۆژەنین کردبوو و هەر لەوێش فێری ئەوە بووبوو

چۆن پەنجە بە کلیلەکاندا بنێ و نۆتەکان نەوازش بکات. ئەو خەڵکانەی لە نهۆمی سەرەوە بوون خەریکی دڵداری بوون و حەزیان لە هەراو زەناو دەنگی بەرز نەبوو. مۆسیقایەکیان دەویست بەژێر تەختی نووستنەکانیاندا بخزێت و هەراسانیان نەکات. ئەویش ڕێك ئەو مۆسیقایەی بۆ دەژەنین و بەڕاستی لەم ڕووەشەوە هەڵکەوتوو بوو.

ڕۆژێکیان لەبارەی نۆڤێچێنتۆوە شتێکیان دابوو بە باگوێیدا. یەکێك پێی وتبوو: "ئەو لە هەموو کەسێك گەورەترە. گەورەترین پیانۆژەنی جیهانە." لەوانەشە ئەمە جێی سەرسوڕمان بووبێت، هەرواش بوو، لەبەرئەوەی نۆڤێچێنتۆ تەنانەت یەك نۆتیشی لە دەرەوەی کەشتیی ڤێرجینیەن نەژەنیبوو، بەڵام لەو ڕۆژگارەدا بووبووە ناوێك و نیمچە ئەفسانەیەك، ئەوانەی لە کەشتییەکە دادەبەزین باسیان لە مۆسیقایەکی سەرسوڕهێن و پیانۆژەنێك دەکرد کە دەتوت لەبری دوو دەست چوار دەستی هەیە. ئاوازی جۆراوجۆری دەژەنی. شتی سەیریشیان لێ دەگێڕایەوە، کە هەندێکیان ڕاست بوون، بۆ نموونە بەسەرهاتی ئەو سیناتۆرە ئەمەریکاییەی ناوی (ویلسۆن) بوو و تەواوی سەفەرەکەی خۆی لە ژمرەی سێدا گوزەراندبوو، لەبەرئەوەی نۆڤێچێنتۆ بەتەنها

لەوێ ئـاوازە تایبەتـەکانی خـۆی دەژەنـی، ئـەو ئاوازانـەی کـە ئاسـایی نـەبوون. پیانۆیـەك لـەوێ هـەبوو و نۆڤێـچێنتۆ پاشنیوەڕوان یان شەوان درەنگ دەچووە سەری لەپێشدا گـوێی لە خەڵك دەگرت: داوای لێ دەکردن ئەو ئاوازانەی پێ بڵێن کـە دەیزانن، هەندێ جاریش یـەکێك دەسـتی دەدایـە گیتارێـك یـا سـازێك یـان هـەر ئـامێرێکی تـری مۆسـیقاو ئـاوازی وەهـای دەژەنی کە کەس نەیدەزانی لە کوێـوە سەرچـاوەیان گرتـووە... نۆڤێچێنتۆ گوێی بۆ شل دەکردن، ئینجا سووك سـووك دەسـتی بە کلیلەکانی پیانۆکەدا دەناو یاریی پێیـان دەکـرد، ئیـدی لـە کاتێکا ئەوانی تر بە گۆرانی وتن یان ژەنینەوە خەریك دەبوون، یارییەکانی ئەم وردەوردە دەگـۆڕان بـۆ ئـاوازێکی ڕاسـتەقینەو نەغمە لە پیانۆکە بەرزدەبۆوە- پیانۆ ڕەشـە ئاسـاییەکە، بـەڵام نەغمەکان لە دونیایەکی ترەوە دەهاتن.

هەمـوو شتێکی تیابوو: هەمـوو مۆسیقاکانی ئەم دونیایەی تیـا کۆدەبوونەوە. بـەجۆرێك بنیـادەمی ئەبڵـەق دەکـرد، وەك چـۆن سیناتۆر ویلسۆنیش بەدیاریەوە ئەبڵەق دەبـوو. ئـەو سـیناتۆرە شـیکەی وێـڕای ئـەوەی بەدرێـژایی سـەفەرەکەی لـەناو ئـەو بۆگەنییەدا نیشتەجێ دەبوو، کاتێکیش دەگەیـشتنەجێ بـەزۆر لەسەر کەشتییەکە دایان دەگرت، چونکە ئەگەر بە حەزی خۆی

بووایــە ڕەنگبــوو بــاقیی تەمەنــە بەهەدەرچــووەکەی لــەوێ بمابایەتەوەو هیچی نەکردبایە جگە لەوەی گوێ بۆ مۆسیقاکەی نۆڤێـچێنتۆ ڕادێرێـت. ئەمــە گاڵتەیــەك نییــەو بەســەرهاتێکی ڕاستەقینەیە. تەنانــەت لــە ڕۆژنامەکانیــشدا لەســەر ئەمــەیان نووسی. هەر بەڕاستی وابوو.

بــەکورتی یــەکێك چــووبوو بــە جێڵــی ڕۆڵ مۆرتــونی وتبــوو کابرایەك لــەو کەشــتییەدا پەیـدابووە لـە پیانۆژەنینـدا بەڵایــەو هەرچییەکی بوێت دەیـژەنێت. مــەیلی هــەبێت جاز دەژەنێت، مەیلیشی نــەبێت شــتێکت بــۆ دەژەنێت دەڵێــی دەیــان جــازەو ئاوێتەی یەك بوون، ڕۆڵی مۆرتون ئەتوارێکی ناشرینی هــەبوو، هەموو ئەمەیان دەزانی. وتی:

- باشــە کەســێك نــەوێرێت پــێ بخاتــە ســەر ئــەرز، لــە کوێــوە فێربووە جاز بژەنێت؟

داهێنەری جاز ئەمەی وت و وەکو شێت دایە قاقای پێکەنین.

بەڵام یەکێك هەڵیدایەو وتی:

- هەقی خۆتە پێبکەنیت، چونکە ئەگەر ئەو کابرایە ڕۆژێك لە ڕۆژان لــەو کەشــتییە بێتــە خــوارێ، تــۆ دەبــێ بــچیتەوە لــە سۆزانیخانەکاندا پیانۆ بـژەنیت، بــەو خوایــە چـۆنت پــێ دەڵـێم وایە.

جێڵی ڕۆڵ دەمانـچەیەکی بـچووکی لـە گیرفـانی دەرهێنـا کـە دەسکەکەی لە سەدەف دروست کرابوو و ختییە سـەر سـەری ئەو کابرایەو وتی:

- ئەو کەشتییە نەفرەتییە لە کوێیە؟

لە خەیاڵی خۆیدا بیری لەوە کردەوە کێبڕکێی لەگەڵدا بکات. لەو ڕۆژگـارەدا ئـەم نەریتـە بـاوبوو، هـەر ژەنیـارەو پارچـەیەك مۆسیقای دەژەنی و هونەرو لێهاتوویی خۆی تیـا پیـشان دەداو دواجـار یـەکێکیان دەیـبردەوە. ئـەمجۆرە کێبڕکێیـە لـەنێو ژەنیارەکاندا هەبوو. خوێن و خوێنڕشـتنی تیانـەبوو، بـەڵام ڕق وکینەیەکی ڕاستەقینەیان لا هەبوو. ژەنـین و مەیخواردنـەوە تـا شەو درەنگانێ بـەردەوام دەبـوو و جێڵـی ڕۆڵـیش نەخـشەیەکی وای لە خەیاڵدا بوو تا بەیەکجاری کۆتایی بـە حیکایـەتی ئـەو پیانۆژەنەی سەر ڕووی ئۆقیانووس و ئەو قسە بێسەرەوبەرانەش بێنێت.

بـەڵام کێـشەکە لـەوەدابوو کـە نۆڤێـچێنتۆ هـەرگیز لـە بەندەرەکاندا پیانۆی نەدەژەنی و حەزی پـێ نـەبوو. بەنـدەریش لەسـەر زەوی دەچـێت و ئـەویش کـەیفی بـەوە نـەدەهات، ئـەو حەزی لە ناوجەرگەی دەریا بوو، لەوێوە زەوی شتێکی ئـەوتۆی

نەدەمایەوە جگە لە ڕووناکییەکی دوورەدەست، یا یادگارێك، یان هیوایەك... ئیدی نۆڤێچێنتۆ ئاوەها بوو.

جێلی ڕۆڵ مۆرتون هەزاران جنێوی دا، بەڵام دواجار بلیتێکی ئەمسەروئەوسەری ئەورووپای کڕی و سواری کەشتیی ڤێرجینیەن بوو. ئەو پێشتر سواری کەشتی نەبووبوو، جگە لەو کەشتیانەی بەناو میسی سپیدا دەهاتن و دەچوون.

جێلی ڕۆڵ مۆرتون بەو ڕۆژنامەنووسانەی ڕاگەیاند کە لەگەڵیدا بۆ لەنگەرگای ژمارە چواردەی بەندەری بۆستون هاتبوون تا بەڕێی بکەن: "ئەمە گاڵتەجاڕترین کارێکە من لە هەموو ژیانمدا کردبێتم". پاشان چووە ژوورەکەی خۆی و لەوێ مایەوە تا زەوی گۆڕا بۆ ڕووناکییەکی دوورەدەست و یادگارو هیوا.

نۆڤێچێنتۆ بایەخێکی ئەوتۆی بەم مەسەلەیە نەدا. ئەو لەوە تێنەدەگەیشت. کێبڕکێ؟ لەپێناوی چیدا؟ لەسەرێکی ترەوە نیگەران بوو. تامەزرۆی ئەوەبوو بەگوێی خۆی ببیستێت و بزانێت داهێنەری جاز چۆن مۆسیقا دەژەنێت، ئەمەشی بەگاڵتە نەبوو، ئەو هەر بەڕاستی باوەڕی وابوو جێلی ڕۆڵ مۆرتون داهێنەری جازە. بیری لەوە دەکردەوە شتێکی تازەی لێوە فێربێت. ئەو بنیادەمێکی وابوو. ئەو لەم ڕووەوە کەمێك لە دانیی بەسزمان دەچوو: ئەسڵەن هەستی ڕکابەریی لانەبوو و

ئەوەشی بەلاوە گرنگ نەبوو کێ دەیباتەوە. ئەو شتەکانی تری بەلاوە گرنگ بوون.

سەعات نۆو سی و حەوت دەقیقەی شەو بوو، دووەم ڕۆژی سەفەربوو. لەکاتێکا ڤێرجینیەن بەخێرایی بیست گرێی دەریایی بەرەو ئەورووپا دەڕۆیشت، جێلی ڕۆڵ مۆرتون پێی خستە ناو هۆڵی سەمای نمرە یەکەوە، گەلێ شیك بوو و سەرتاپا ڕەشی پۆشیبوو، هەموو دەیانزانی دەبێ چی بکەن. سەماکارەکان وازیان لە سەما هێنا، ئێمەی ژەنیارانی ئۆرکێستراش دەستمان لە ژەنینی ئامێرەکانمان هەڵگرت. بارمانەکە پێکێك ویسکی بۆ تێکردو ئامادەبووان هەموو بێدەنگ بوون. جێلی ڕۆڵ دەستیدایە پێکەکەی و بەرەو لای پیانۆکە چوو. چاوی بڕییە چاوی نۆڤێچێنتۆو هیچی نەوت، بەڵام مانای ئەو چاوتێبڕینەی ئەوەبوو (لەسەر ئەو پیانۆیە هەڵسە) نۆڤێچێنتۆ لەسەر پیانۆکە هەڵسا.

- جەنابت داهێنەری جازیت، وانییە؟

- بەڵێ، تۆش ئەو کەسەی تا ئۆقیانووس لەژێرتدا نەبێت ناتوانیت مۆسیقا بژەنیت، وانییە؟

- بەڵێ وایە.

ڕێـوڕەسمی یـەکتر ناسـین ئـەنجام درا، جێڵـی ڕۆڵ جگەرەیـەکی داگیرساند، بەرێکی لەسەر قەراغی پیانۆکە دایناو دەسـتی بـە ژەنینی ڕەگتایمێك کرد، بەڵام بەجۆرێك ژەنی وەك ئەوەی کـەس پێشتر ئەو ئاوازەی نەبیستبێت. دەسـتەکانی لەسـەر کلیلـەکان دەخزان، وەك خزانی پارچە ئاوریشمێك لەسەر جەسـتەی ژنێـك کە سەرگەرمی سەمایە. لـە مۆسـیقاکەیدا تـەواوی کافێکـانی ئەمـەریکا ئامـادەبوون، بـەڵام کـافێ ڕازاوەکـان کـە کـچە خزمەتکارەکان تیایانـدا تەنانـەت بـە جلیـشەوە هـەر جـوانن. جێڵـی ڕۆڵ کۆتـایی مۆسـیقاکەی بـە هەنـدێ نـۆتی بـچووکی نەبینراو ڕازاندەوە. نۆتەکان لە سەری سەرەوەی کلیلەکانەوە لە تاڤگەیەکی بچکۆلەی مرواری دەچوون، بڕژێنە سـەر خـاکێکی مەڕمەڕ. جگەرەکە لە شوێنەکەی خۆیدا مابوو، نیوە بووبـوو، بـەڵام سـووتووەکەی نەکـەوتبوو. لـەوە دەچـوو نەیویـستبێت بکەوێت تا هیچ دەنگێك دروست نەکات. جێڵـی ڕۆڵ بەسـەری پەنجـەکانی جگەرەکـەی گـرت، بـە دەسـتە پەپوولـە ئاسـاکەی جگەرەکـەی هـەڵگرت، بـەڵام سـووتووەکە هـەر نەکـەوت، دیـسانەوە نەیدەویـست بکـەوێت، دەتـوت نهێنییـەك لـەوەدا هەیە، نـازانم، بـەڵام سووتووەکە نەدەکـەوت. داهێنـەری جـاز لەسـەر کورسـییەکە هەڵـسا، بـەرەو لای نۆڤێـچێنتۆ چـوو،

جگەرەکە کە سووتووە جوانەکەی ڕێك وەستابوو، لەژێر لـووتی ئەودا ڕایگرت و وتی:

- دەریاوان ئینجا نۆرەی تۆیە.

نۆڤێچێنتۆ زەردەخەنەیەکی بۆ کرد. دۆخەکەی پێ خـۆش بـوو. گاڵتە ناکەم. چووە سەر پیانۆکـەو دەبەنگانـەترین کـاری کـرد. ئـاوازی (گەڕانـەوەی مراوییـە بـچکۆلەکەم)ی ژەنـی، پارچـە ئـاوازێکی تـابلێی دەبەنگانـەو منالآنـە بـوو. چـەند سـاڵێك لەمەوبـەر لـەدەمی موسـافیرێکەوە بیـستبووی و هێـشتا لـە مێشکیدا مـابوو، زۆر کـەیفی بـەو ئـاوازە دەهـات. نـازانم بـۆ ئەوەندە حەزی لەو ئاوازە بـوو. لەگەڵیـدا دەخرۆشـا، بێگومـان ئەو ئاوازە هی ئەوە نەبوو بتوانێ توانـاو کارامـەیی خـۆی تیـا بخاتـەڕوو, منـیش دەمتـوانی بیـژەنم، ئـەم پارچـە ئـاوازەی بـە کەمێك کاریگەریی کلیلـە دەنـگ گڕەکـان و ئیکـۆو دوو سـێ ڕیتمی تایبەت بەخۆی ئەنجام دا، بەڵام ئاوازێکی گەمژانـە بـوو و ئەو شتانەش هیچی لـەو گەمژێتییـە کـەم نـەکردەوە. جێڵـی ڕۆڵ سیمای لە سیمای کەسێك دەچوو کە هەموو دیارییـەکانی سەری ساڵی تازەیان لێ دزیبێت. بە نیگایەکی گـورگ ئاسـاوە نۆڤێچێنتۆی ئاگرباران کـرد. چـووە سـەر پیانۆکـەو ئـاوازێکی

(بلوز)* ی ژەنی کە تەنانەت کرێکاری ماتۆڕخانەکە، واتە ئەڵمانییە کەتەکەشی خستە گریان، دەتوت کێڵگەکانی پەمووی هەرچی کۆیلە ڕەشەکانی دونیایە لەوێدا کۆبوونەتەوەو جێلی ڕۆڵ بەنۆتەکانی پەمووەکان دەچنێتەوە. ڕۆحتی یەخسیر دەکرد. گشت ئامادەبووان هەڵسانە سەرپێ، بە لوشکەلوشکەوە کردیان بە چەپڵەڕێزان. جێلی ڕۆڵ وەك ئەوەی مێشیش میوانی نەبێت نەنوشتایەوە. دیاربوو خەریك بوو حەوسەڵەی نەدەما.

دیسانەوە نۆرە هاتەوە سەر نۆڤێچێنتۆ، بەڵام هەر لە سەرەتاوە کارەکەی شێواند، لەبەرئەوەی کەوتبووە ژێر کاریگەریی ئەو مۆسیقای بلوزەوەو چاوەکانی پڕبووبوون لە فرمێسك و بەو حاڵەوە چووە سەر پیانۆکە، بەڵام لە هەمووی خراپتر ئەوەبوو کە بەو هەموو مۆسیقایەوەی لە مێشك و دەستەکانیدا هەبوو دەزانن چی ژەنی؟ هەمان ئەو ئاوازی بلوزەی کە ئەوەندە نەدەبوو بیستبووی. بۆ ڕۆژی دوایی پاکانەی دەکردو دەیوت: "ئاوازێکی زۆرخۆش بوو." ئەسڵەن نەیدەزانی پێشبڕکێ و کێبڕکێ چییە. ئیدی ئەوەبوو ئەو بلوزەی ژەنییەوە. ئەمە جگە لەوەی ئاوازەکە لە مێشکی ئەودا گۆڕابوو بۆ کۆمەڵێك

---

* BLUES - مۆسیقایەکی تایبەتە بە کۆیلە ڕەشەکانی ئەمەریکا.

ئاکۆردی خاو، کە بەدوای یەکدا دەهاتن، پارچە ئاوازێکی جارِسکەری لێ دەرچوو. بەسەر پیانۆکەدا نوشتابۆوەو یەکەیەکە ئەم ئاکۆردانەی دەژەنی، ئاکۆردی سەیروسەمەرە کە ناسازبوون و ئازاری گوێیان دەدا، کەچی ئەو خۆی چێژی لێ دەبینی. ئامادەبووان کەیفیان بە ئاوازەکە نەهات و بگرە کە تەواو بوو هەندێکیان بۆ دەربرِینی نارِەزاییان کەوتنە فیك و هوورِ.

ئیدی ئەمجارەیان جێلّی مۆرتون تەواو بێ حەوسەلّە بوو. بەرەو پیانۆکە نەچوو، بەلّکو قەلّەمبازی بۆدا. لەبەرخۆیەوە, بەلاّم بە دەنگێك کە ئەوانی تریش بیبیستن وتی:

- ئێستا خۆم دەزانم چیت لێ دەکەم، هەی دەبەنگ.

ئینجا دەستی کرد بە پیانۆ ژەنین، بەلاّم بەناو پیانۆژەنین بوو، ئەگینا دەتوت سیحر دەکات. ئەوەی بەو هەشتاوهەشت کلیلە دەکرا کردی و بەخێراییەکی بێ وێنەشەوە. بەبێ ئەوەی نۆتێك هەلّە بکات یان ماسولکەیەکی دەموچاوی گرژ بێت. مۆسیقا نەبوو، ئەفسوون و جادوو بوو! دەتوانین بلّێین شتێکی نائاسایی بوو، نائاسایی. خەلّکەکە شێت بوون، دەگریان، هاواریان دەکردو چەپلّەیان لێ دەدا. شتی وایان نەدیبوو. هەراوزەنایەك بوو دەتوت رِۆژی جەژنی میللییە. لەو هەراوزەنایەدا لەپرِێکدا

نۆڤێـچێنتۆ لەبەردەمـدا قـوت بـۆوەو ڕەنگـی تێکـچووبوو و کەمێکیش حەپەسابوو. سەیرێکی کردم و وتی:

- ئەم کابرایە زۆر دەبەنگە..

من وەڵامم نەدایەوە. نەمزانی چی بڵێم. بەسەرمدا نوشتایەوەو وتی:

- ئا تۆ جگەرەیەکم بدەرێ...

وا شڵەژابووم جگەرەیـەکم دەرهێنـاو دامـێ. ئـاخر نۆڤێـچێنتۆ جگەرەی نەدەکێشا، لە هەموو ژیانیـدا جگـەرەی نەکێـشابوو. جگەرەکەی گرت، لەسەر پاژنەی پێ وەرچەرخاو چـوو بـۆ سـەر پیانۆکە، ماوەیەکی ویست تا خەڵك ناو هۆڵەکە زانییان لەسەر پیانۆکە دانیشتووە. دیـارە دەیـەوێ شـتێك بـژەنێت. دوو سـێ یەك بە تەوسەوە پلاریان تێگرت و هەندێکی تر پێی پێکەنین و هـەبوو فیکـەی لێـدا. ئیـدی خـەڵکی وەهـان، بـەزەییان بـە دۆڕاوەکانـدا نایەتـەوە. نۆڤێـچێنتۆ دانـی بەخۆیـدا گـرت تـا خەڵکەکە بێدەنگ بوون. ئینجا سەیرێکی جێلی ڕۆڵی کرد کـە لای بارەکەوە وەستابوو و شەمپانی دەخواردەوەو لەبەرخۆیـەوە وتی:

- خۆت ئەمەت ویست، ئەی پیانۆژەنە نەگبەتەکە.

پاشان جگەرەکەی منی خستە سەر قەراغی پیانۆکەو دەستی کرد بە ژەنین.

(لە بڵندگۆکەوە ئاوازێکی هونەریی شێتانەمان دێتە گوێ، دەڵێی بە چوار دەست دەژەنرێ. سی چرکە دەخایەنێت و بە ڕیزێك ئاکۆردی فۆرتیسمۆ کۆتایی دێت. ئەکتەرەکە چاوەڕێ دەبێت تا پارچە مۆسیقاکە تەواو دەبێت و دووبارە دەکەوێتەوە قسان)

ئیدی بەمجۆرە.

ئامادەبووان وەك کۆمەڵێك بنیادەمی گێژو ئەبڵەق هەناسەیان لە خۆیان بڕیبوو و چاویان بڕیبووە پیانۆکەو دەمیان داچەقیبوو. لە شوێنەکانی خۆیاندا جام بووبوون و ورتەیان لێوە نەدەهات. تەنانەت دوای ئەو پارچە مۆسیقا شێتانەیە کە دەتوت پەنجا دەست ژەنیویەتی، دەتوت ئێستا نا تۆزێکی تر پیانۆکە دەتەقێتەوە. لەو بێدەنگییە سەرسامکەرەدا نۆڤێچێنتۆ لە شوێنەکەی خۆی هەڵسا. دەستی برد بۆ جگەرەکەو هەڵیگرت، بەسەر پیانۆکەدا نوشتایەوەو جگەرەکەی دا لە سیمی کلیلەکانەوە.

تەق و تۆقێك لە سیمەکانەوە هات.

ئینجا جگەرەکەی دەرهێنایەوەو داگیرسابوو.

سوێندتان بۆ دەخۆم جگەرەکە داگیرسابوو.

نۆڤێچێنتۆ دەتوت مۆمێکی بچکۆلەی بەدەستەوە گرتووە. ئەو چونکە خۆی جگەرەکێش نەبوو نەیدەزانی چۆن جگەرەش بە دەستەوە بگرێت، کەمێك لە جێڵی مۆرتون نزیك بۆوە، دەستی درێژکردو وتی:

- هانێ تۆ بیکێشە، من جگەرەکێش نیم.

ئا لەم کاتەدا خەڵکەکە لە خەوی سیحراوی بەئاگا هاتنەوە. هاتوهاوارو چەپڵەڕێزان و ئافەرین بەرزبۆوە. نازانم، بەڵام بڕواناکەم تا ئەو کاتە شتی وا ڕوویدابێت! خەڵکەکە هەموو هاواریان دەکرد، هەموو دەیانویست دەست لە نۆڤێچێنتۆوە بدەن. گۆڵمەزێك بوو کەس بە کەس نەبوو. لەناویاندا جێڵی مۆرتونم بەدی کرد، بەوپەڕی تووڕەییەوە ئەو جگەرە نەفرەتیەی دەکێشاو دەیویست بەسەر خۆیدا زاڵ بێت و وا خۆی پیشان بدات ئارامە، بەڵام نەیدەزانی چۆن و چی بکات، تەنانەت نەیدەزانی سەیری کوێش بکات. ئینجا لەپڕێکا دەستە پەپوولە ئاساکەی کەوتە لەرزین. هەر بەتەواوی دەلەرزی و من هەرگیز ئەوەم لەبیر ناچێتەوە. بەجۆرێك دەلەرزی سووتووی جگەرەکە کەوتە خوارەوە، لەپێشدا کەوتە سەر قاتە ڕەشە جوانەکەی و ئینجا وردەوردە خلۆربۆوەو کەوتە سەر تاکی ڕاستی

پێڵاوەکەی، پێڵاوە چەرمە ڕەش و بریقەدارەکەی. ئەو سووتووە دەتوت تفێکی سپییەو کەوتۆتە سەر پێڵاوەکەی. سەیری دەکرد، سەیری پێڵاوەکەی و سووتووەکە، لەوەش تێگەیشت کە دەبوو تێبگەیشتایە. ئینجا وەرچەرخاو گەڕایەوە دواوەو وردەوردەو بەبێ ئەوەی سووتووەکەی سەر پێڵاوەکەی بکەوێت هۆڵە گەورەکەی جێهێشت و ڕۆیشت. پێڵاوە بریقەدارەکەی لەگەڵ خۆیدا برد کە تفێکی سپیی لەسەربوو و لەسەری نووسرابوو کەسێك براوەیەو ئەو کەسەش ئەو نییە.

ئیدی جێلی ڕۆڵ مۆرتون بەدرێژایی سەفەرەکە خۆی لە کابینەکەیدا بەند کردو کاتێك گەیشتینە بەندەری ساوث همپتۆن لە ڤێرجینیەن دابەزی و بۆ ڕۆژی دوایی بە کەشتییەکی تر گەڕایەوە بۆ ئەمەریکا. چیتر نەیدەویست گوێی لە یەك وشە بێت سەبارەت بە نۆڤێچێنتۆ. دەیویست بگەڕێتەوە. ئەوەندەو بەس.

نۆڤێچێنتۆ لە بەشی نمرە سێی کەشتییەکەوەو لەکاتێکا پاڵی بە پەیژەکەوە دابۆوە، جێلی بینی کە بە چاکەت و پانتۆڵێکی سپیی جوانەوەو جانتا چەرمە سپییەکانیەوە لە کەشتییەکە دادەبەزی. دێتەوە یادم وتی:

- نەفرەت لە جازیش.

لێڤەرپوول- نیویۆرک، لێڤەرپوول- ریۆدۆژانیرۆ- بۆستن- کۆرک- لیشبۆنە- سانتیاگۆی شیلی- ریۆدۆژانیرۆ- ئانتیل- نیویۆرک- لێڤەرپوول- بۆستن- لێڤەرپوول، هامبۆرگ- نیویۆرک- هامبۆرگ- نیویۆرک، بەندەری جێنۆڤا- فلۆریدا- ریۆدۆژانیرۆ- فلۆریدا- نیویۆرک- بەندەری جێنۆڤا، لیشبۆنە- ریۆدۆژانیرۆ- لێڤەرپوول- ریۆدۆژانیرۆ- لێڤەرپوول، نیویۆرک- کۆرک- شێربۆرگ- کۆرک- بۆستن- لێڤەرپوول- ریۆدۆژانیرۆ، نیویۆرک- لێڤەرپوول- سانتیاگۆی شیلی- نیویۆرک- لێڤەرپوول و ئۆقیانووسەکەش رێك لە ناوەڕاستیاندا بوو. لەوێش بوو کە تابلۆکە لە دیوارەکە کەوتە خوارەوە.

بەسەرهاتی ئەم تابلۆیانە هەمیشە کاریگەریی لەسەر من هەبووە، ساڵەهای ساڵ بەدیوارەوەن، کەچی لەپڕێکاو بەبێ ئەوەی هیچ شتێك ڕووبدات... تااپ... دەکەونە سەر زەوی، بە بزمار بەدیوارەوە هەڵواسراون و کەس هەقی نییە بەسەریانەوە، بەڵام لەپڕێکا... تاپ... وەکو بەرد دەکەونە خوارەوە. لە بێدەنگیەکی ڕەهادا کە نەهیچ شتێك دەجووڵێتەوەو نەگیزەی مێشکیشی تیا دەبیسترێ، لەپڕێکاو بێ هیچ هۆیەك ئەم تابلۆیانە دەکەونە خوارەوە. باشە بۆ ڕێك لەو کاتەدا؟ کەس نازانێت... تااپ... چ شتێك وا لەو بزمارە

دەکات چیدی توانای هەڵگرتنی ئەو تابلۆیەی نەمێنێت؟ ئاخۆ بزماری بەسزمانیش ڕۆحی هەیە؟ دەتوانێ بڕیار بدات؟ پێشتر بزمارەکە بۆ ماوەیەك لەگەڵ تابلۆکەدا مشتومڕیان بووە، لەوانەیە چەند ساڵێك لەمەوبەر، پاشان لەسەر سەعاتێك و دەقیقەیەك و چرکەیەکی دیاریکراو ڕێك دەکەون و ئینجا... تاااپ... یان ڕەنگە هەردووکیان لە سەرەتاوە ئەوەیان زانیبێت و بەڵێنیان لەسەری دابێت: بیرت نەچێ من حەوت ساڵی تر دەسبەردارت دەبم، دڵت هیچ نەکات، باشە؟ قەراریشمان ڕۆژی سیانزدەی مانگی مایس بێت، سەعات شەش چارەك کەم، باشە؟ شەوشاد... شەوشاد.

پاشان حەوت ساڵ دوای ئەوە، لە سیانزدەی مانگداو لە سەعات شەش چارەك کەمدا... تاااپ... ئەسڵەن بنیادەم سەری لێ دەرناکات. ئەمە یەکێکە لەو شتانەی نابێ زۆر بیری لێ بکەیتەوە، ئەگینا مێشکت تێك دەدات. کاتێ تابلۆکە لە بزمارەکە جیادەبێتەوەو دەکەوێت، کاتێ بەیانییەکیان لەخەو خەبەرت دەبێتەوەو سەیر دەکەیت چیدی عاشقی نیت. کاتێ ڕۆژنامە دەکەوێتەوەو دەبینیت جەنگ دەستی پێ کردووە، کاتێك شەمەندەفەرێك دەبینیت و بە خۆت دەڵێیت: "ئیدی من دەبێ ئێرە جێبێڵم"، کاتێ لە ئاوێنەدا سەیری خۆت

دەکەیت و هەست دەکەیت پیربوویت، کاتێ نۆڤێچێنتۆ لە ناوجەرگەی ئۆقیانووسدا سەری لەسەر قاپەکەی بەردەمی بەرزکردەوەو پێی وتم: "سێ ڕۆژی تر لە نیویۆرك لە کەشتییەکە دادەبەزم." لەجێی خۆم وشك بووم.

تا ااا پ.

ناتوانیت لە تابلۆ پرسیار بکەیت، بەڵام خۆ دەتوانیت لە نۆڤێچێنتۆ بپرسیت. سەرەتا هیچم نەوت، بەڵام دوایی بە پرسیار گێژم کرد. دەمویست بزانم بۆ، دیارە هۆیەکی هەیە. کەس نییە سی ساڵ زیاتر لەسەر کەشتییەك هەموو ژیانی خۆی بەسەر بردبێت و ئاوەها لەپڕێکدا بیەوێ لێی دابەزێت، تەنانەت بەبێ ئەوەی هۆی ئەوە بە باشترین هاوڕێی خۆیشی بڵێت.

پێی وتم:

- شتێك لەو خوارە هەیە کە پێویستە بیبینم.

- چ شتێك؟

نەیدەویست پێم بڵێت، کاتێکیش پێی وتم تێگەیشتم بۆچی نەیدەویست بیڵێت. وەڵامەکەی ئەمە بوو:

- دەریا.

- دەریا؟

- دەریا.

دەفەرموو. بۆ هەموو شتێك دەچیت تەنها ئەمە نەبێت. بڕوام نەدەکرد، لەوانەشە ویستبێتی پێم ڕابوێرێت. ئەمەیە گاڵتەی ئەم سەدەیە.

- نۆڤێچێنتۆ، سی و دوو ساڵە تۆ دەریا دەبینیت.

- ئاخر لێرەوە بینیومە. دەمەوێ لە وشکانیشەوە بیبینم.... جیاوازە.

ئای خوای گەورە، دەتوت لەگەڵ منالێکدا قسە دەکەم.

- باشە، زۆرچاکە. چاوەڕێکە تا دەگەینە بەندەرو لەوێ بنوشتێرەوەو باش سەیری کە، دەبینیت جیاواز نییە.

- جیاوازە.

کێ پێی وتویت جیاوازە؟

جوتیارێك ئەمەی پێ وتبوو کە ناوی (باستەر لین باستەر)بوو. یەکێك بوو لەو بنیادەمانەی چل ساڵ وەکو هێستر کاردەکەن و جگە لە کێڵگەکەیان هیچی تر نابینن. لەوانەشە یەك دوو جار لە ڕۆژی بازاڕی جوتیاراندا شاریان دیبێت کە چەند کیلۆمەترێك لە کێڵگەکەیانەوە دوورە.

بەکورتی ئەم جوتیارە هەرچییەکی کردبوو، وشکەساڵی لێی سەندبوو، ژنەکەشی دەستی لەگەڵ قەشەیەکدا تێکەڵ کردبوو و

جێی هێشتبوو. گرانەتاش هەردوو منداڵەکەی کوشتبوو. وەکو دەڵێن دیارە بەختێکی زۆرباشی هەبووە. ئیتر ئەمیش رۆژێک هەرچی باروبنەی خۆی هەیە کۆی دەکاتەوە تا ئینگلستان تەی بکات و لەوێشەوە بۆ لەندەن، بەڵام چونکە ئەهلی سەفەر نەبوو، لەبری لەندەن گەیشتبووە دێیەکی بچکۆلەی بێ ناونیشان، لەو شوێنانەی ئەگەر چەند هەنگاوێکی ترت بنایەو دوو گردۆڵکەت تێپەڕاندایە، لەودیوی گردەکەوە چاوت بە دەریا دەکەوت و ئەویش بە هەموو ژیانی دەریای نەدیبوو. بۆیە بە بینینی ئەبڵەق بووبوو, و وەکو خۆیشی وتبووی هەستی کردبوو ئیتر رزگاری بووە. دەیوت: "لە نەڕەیەکی گەورەی بێ کۆتایی دەچێت کە هاوار دەکات: هەی بێ خەبەران، ژیان شتێکی مەزنە. دەتانەوێ تێبگەن یان نا؟ زۆر مەزنە." بەڵام لین باستەر تا ئەو دەمە بیری لە شتێکی وا نەکردبۆوە هەربۆیە دەتوت ئەم رووداوە شۆڕشێکی لە ناخیدا بەرپا کردووە.

پێدەچوو نۆڤێچێنتۆش وەکو ئەو هەرگیز ئەو شتەی بەبیردا نەهاتبێت، کە ژیان زۆر مەزنەو فراوانە. ڕەنگە پەی بەوە بردبێت، بەڵام هەرگیز کەس بەو شێوەیە بە دەنگێکی بەرز نەیداوە بە باگوێیدا. ئیدی بۆیە هەزار جار داوای لە باستەر

کردەوە ئەو حیکایەتی بینینی دەریایەی بۆ دووبارە بکاتەوە. دواجاریش بڕیاریدا خۆیشی تاقی بکاتەوە. کاتێکیش دەیویست بۆ ئەوە قەناعەت بە من بکات، لەو کەسانە دەچوو کە شێوەی کارکردنی مەکینەیەکت بۆ ڕوون دەکەنەوە، وەکو ڕوونکردنەوەیەکی زانستیانە.

- من دەتوانم سالأنێکی تریش بەسەر ئەم کەشتییەوە بمێنمەوە، بەلأم لە دەریا تێناگەم. لە کاتێکدا ئەگەر دابەزم و لەسەر وشکانی بژیم و ببمە مرۆڤێکی ئاسایی، ڕۆژێك دەکەومە ڕێ، دەگەم بە کەناری دەریایەك، هەر کەنارێك بێت، سەرم هەڵدەبڕم و لە دەریا دەڕوانم. دەبینم کە دەریاکە لەوێیەو گوێی بۆ ڕائەدێرم.

قسەکانی زانستی بوون، لە قسە بێسەرەوبەرەکانی ئەم سەدەیەمان دەچوو. دەکرا ئەوەشی پێ بڵێم، بەلأم نەموت، شتەکە هەروا ئاسان نەبوو. مەسەلەکە ئەوەبوو کە من نۆڤێچێنتۆم خۆشدەویست و خۆیشم حەزم دەکرد درەنگ یا زوو لەو کەشتییە بێتە خوارێ و مۆسیقا بۆ خەڵکی سەر وشکانی بژەنێت. ژنێکی باش بهێنێت و منالێیان ببێت. بەکورتی ئەم شتانەی ژیان کە ڕەنگە شتی گەورەش نەبن، بەلأم خۆشن.

ئەمە ئەگەر خۆی حەز بکات و کەمێکیش بەخت یاوەری بێت.
بەکورتی من ئەم حیکایەتەم بەجیدی نەدەهاتە بەرچاو، بەڵام ئەگەر بێتەهۆی ئەوەی نۆڤێچێنتۆ لە کەشتییەکە دابەزێت، بۆ نا؟ وردەوردە بیرم کردەوە کە شتێکی خراپ نییە. پێم وت بڕیارەکەی بەجێیەو هەر بەڕاستی پێم خۆشەو پاڵتۆکەشمی دەدەمێ کە لە خوریی حوشتر دروست کراوەو بەو پاڵتۆیەوە لە پێپلیکانەکان بچێتە خوارێ، دیمەنێکی سەرنجڕاکێشی دەبێت.
ئەویش کە کەمێك ورووژابوو وتی:
- ئەی تۆ؟ کە چوومە سەر وشکانی، دێیت بۆ سەردانم؟
ئای خوایە.. کاتێ ئەم قسانەی دەکرد من قوڕگم پڕبوو لە گریان، دەتوت شتێك وا لەناو قوڕگمدا. خۆمم بۆ ڕانەدەگیرا. خواحافیزی زۆر بێتاقەتم دەکات، بەڵام هەرچۆنێك بوو هێزو تینم دایە خۆم و پێکەنیم. هەرچەند پێشمەوە دیاربوو. پێم وت بێگومان دەچم بۆ سەردانی و ئەوسا سەگەکەشی لەگەڵ خۆماندا دەبەین بۆ ئەو دەشت و دەرەو هاوسەرەکەی قەڵمان بۆ لێدەنێت و خەریکی دونیایەك شتی تریش دەبین. ئینجا هەردووکمان پێکەنین، بەڵام لە ناخی دڵمانەوە دەمانزانی ڕاستییەکە شتێکی ترە. ڕاستییەکە ئەوەیە کە ئەوە کۆتایی

هەموو شتەکانەو تازە هیچ ناکرێ و دواجاریش ئەوە دەبێ ڕوودات و ئێستاش ڕوودەدات: تی. دی. لیمۆن نۆڤێچێنتۆ دەیویست ڕۆژێك لە ڕۆژانی شوبات لە بەندەری نیویۆرك لە کەشتییەکە دابەزێت. دوای سی و دوو ساڵ ژیان لەناو دەریادا، دەیویست پێ بخاتە سەر وشکانی و لەوێوە دەریا ببینێت.

(ئاوازی مۆسیقایەکی بالادی کۆن بەرز دەبێتەوە. ئەکتەرەکە لە تاریکیدا ون دەبێت و پاشان بەجلەکانی نۆڤێچێنتۆوە بەسەر پێپلیکانەی کەشتییەکی هەڵمییەوە دەردەکەوێ. پالتۆیەکی لەبەردایە لە خوریی حوشتر دروست کراوە، شەبقەیەکی لەسەردایە، جانتایەکی گەورەی بەدەستەوەیە. بۆ ماوەیەك لەبەر (با) بێ جووڵە دەمێنێتەوەو لە پێشەوەی خۆی دەڕوانێت.

سەیری نیویۆرك دەکات. پاشان لە پلەی یەکەم دەچێتە خوارێ، ئینجا پلەی دووەم و سێیەم، لەم ساتەدا لەناکاودا دەنگی مۆسیقاکە نامێنێت و نۆڤێچێنتۆ لە شوێنی خۆیدا جام دەبێت. ئەکتەرەکە شەبقەکەی سەری دادەگرێت و سەیری بینەران دەکات) لەسەر پلەی سێیەم بوو کە لەپڕێکدا وەستا.

نیل ئۆکۆنۆری ئێرلەندایی کە سەری لە هیچ دەرنەدەکرد، بەڵام هەرگیز لە قسە خۆشەکانی خۆی نەدەکەوت، وتی:

- چییە؟ دەڵێی لە گوودا چەقیویت؟

منیش وتم:

- لەوانەیە شتێکی لەبیرچووبێت.

- وەکو چی...؟

- چوزانم.

- لەوانەیە لەبیری چووبێتەوە بۆچی لە کەشتییەکە دادەبەزێت.

- قسەی قۆڕ مەکە.

لەم کاتەدا نۆڤێچێنتۆ بێ جووڵە وەستابوو. پێیەکی لەسەر پلەی دووەم و پێیەکەی تری لەسەر پلەی سێیەم بوو. بۆ ماوەیەکی زۆر بەو شێوەیە مایەوە. سەیری پێشەوەی خۆی دەکرد وەك ئەوەی بەدوای شتێکدا بگەڕێت. دواجاریش شتێکی سەیری کرد! شەبقەکەی سەری داگرت، دەستی بەرزکردەوەو تووڕهەڵیدا. شەبقەکە وەك باڵندەیەکی ماندوو چەند سووڕێکی خواردو پاشان کەوتە سەر ئاوی دەریاکە, کاتێکیش نیگامان بۆ سەر پێپلیکانەکان گواستەوە، نۆڤێچێنتۆمان بینی کە پاڵتۆ خورییەکەی لەبەردابوو، واتە ئەو پاڵتۆیەی من دابووم پێی و لە خوریی حوشتر دروست کرابوو، پشتی کردبووە خەڵکەکەو زەردەخەنەیەکی سەیریش

لەسەر لێوی بوو. سەردەکەوتەوە سەرەوە. دوو هەنگاوی تری نا و لەنێو کەشتییەکەدا لەچاو ون بوو.

نیل ئۆکۆنۆر وتی:

- بینیت؟ پیانۆژەنە تازەکە گەیشت.

منیش وتم:

- دەڵێن باشترین پیانۆژەنە.

نەشمدەزانی ئاخۆ ئەو گەڕانەوەیەیم پێ خۆش بێت یان پێم ناخۆش بێت! پێی نەوتم لەو پلەی سێیەمە نەفرەتیەوە چی بینیبوو! ئەو ڕۆژەو هەروەها لە دوو سەفەری دوای ئەو ڕۆژەدا نۆڤێچێنتۆ کەمێك سەیروسەمەرە دەهاتە پێشچاو. لەجاران کەمتر دەدواو دەتوت مێشکی بە شتێکی تایبەتی خۆیەوە مەشغوڵە. ئێمە هیچمان لێ نەدەپرسی و ئەویش بەجۆرێك ڕەفتاری دەکرد وەك ئەوەی هیچ نەبووبێت. دیاربوو ئاسایی نەبوو. بەهەرحاڵ ئێمە نەماندەویست لێی بپێچینەوە. چەند مانگێك بەمجۆرە تێپەڕی، تا ئەوەبوو ڕۆژێکیان نۆڤێچێنتۆ هاتە ژوورەکەی من و کەمێك بە شێنەیی و بەلاّم بێ ناوبڕ وتی:

- سوپاس بۆ پاڵتۆکەت، پڕبە بەرم بوو و زۆریش لێم دەهات، بەداخەوە، دەمتوانی بەو پاڵتۆیەوە خۆم بنوێنم، بەلاّم ئێستام

زۆرباشە. ئەوەی ڕۆیشت ڕۆیشت و تۆش وامەزانە بەختەوەر نیم، من چیتر لەمەودوا بەدبەخت نابم.
ئەگەر لە من دەپرسن، من ئەسڵەن دڵنیانیم لەوەی ئەو ڕۆژێك لە ڕۆژان بەختەوەر نەبووبێت. ئەو کەساێك نەبوو بنیادەم لێی تێبگات ئاخۆ بەختەوەرە یان نا. ئەو نۆڤێچێنتۆ بوو و بەس. کە دەتبینی بیرت لەوە نەدەکردەوە ئاخۆ بەختەوەرە یان نا. ئەو وادەهاتە بەرچاو لە سەروو ئەو شتانەوەیەو بوونەوەرێکە ناگیرێ. خۆی بوو و مۆسیقاکەی. ئیدی شتەکانی دی ئەرزشێکیان نەبوو.
"تۆش وامەزانە کە بەختەوەر نیم، من چیتر لەمەودوا بەدبەخت نابم." لەم قسەیەی تەواو سەرم سووڕما. ئەو کە شتێکی دەوت بەگاڵتە نەیدەوت. لەو جۆرە کەسانەبوو کە باش دەیزانی چی دەڵێت و چی دەکات. ڕێك وەك ئەو کاتانەی لەسەر پیانۆکە دادەنیشت و دەستی دەکرد بە ژەنین، بەبێ ئەوەی تۆسقاڵێك دوودڵی لە دەستەکانیدا بەدی بکەیت، و دەتوت کلیلەکانی پیانۆکە هەر لە سەرەتاوە چاوەڕێی ئەو نۆتانە بوون، دەتوت لەپێناوی ئەو نۆتانەدا هەن. وا دەهاتە پێشچاویش کە ئەو لەپڕێکدا ئەو نۆتانە دابهێنێت، بەڵام نۆتەکان پێشتر لە شوێنێکی مێشکیدا تۆمار بووبوون.

ئێستا دەزانم ئەو ڕۆژە نۆڤێچێنتۆ بڕیاری دابوو لەبەردەم کلیلە ڕەش و سپیەکانی ژیانیدا دابنیشێت، مۆسیقایەکی سامناک، بەڵام تا بڵێی نائاسایی بژەنێت. مۆسیقایەکی ئاڵۆز، بەڵام ناسك. بەشکۆترین مۆسیقای دونیا. بۆئەوەی ئیتر لەوەودواو تا لە ژیاندا بێت بەسەماکردن لەگەڵ ئاوازی ئەو مۆسیقایەدا باقیی ساڵانی تەمەنی بگوزەرێنێت و ئیدی هەرگیز غەمگین و بەدبەختیش نەبێت.

من لە (بیست و یەکی ئابی ساڵی 1933)دا کەشتیی ڤێرجینیەم جێهێشت. شەش ساڵ بەر لەو مێژووە سواری بووبووم، بەڵام وامدەزانی تەمەنێکی تەواوم تیایدا بەسەربردووە، بۆ ڕۆژێك و هەفتەیەك جێم نەهێشت، بەڵکو بۆ هەمیشەو بە خۆم و ئەوراقی جێهێشتنی کەشتییەکەو مووچە دواکەوتووەکانم و شتەکانی ترمەوە. هەموو شتەکانم یاسایی بوون. بۆ هەتاهەتایە ئۆقیانووسم جێهێشت. نەك لەبەرئەوەی ئەو ژیانەم لا خۆش نەبوو. شێوەیەکی تایبەتی بەسەربردنی ژیان بوو، شێوەیەکی کردەییش بوو، بەڵام کە بیرم لێ دەکردەوە هەستم دەکرد ناتوانم لەسەر ئەو شێوە ژیانە بەردەوام بم. ئەگەر خۆت دەریاوان بیت ئەوە شتێکی ترە، ئەوێ شوێنی خۆتەو دەتوانیت تا مردن لەناو دەریادا بمێنیتەوە، مەسەلەیەك

نییە، بەڵام بابایەکی ترومپێتژەن...تۆ ئەگەر ترومپێتژەن بیت، لەناو دەریادا بێگانەیت و هەر بە بێگانەییش دەمێنیتەوە. باشتر وایە درەنگ یا زوو بگەڕێیتەوە ماڵەکەی خۆت. لە دڵی خۆمدا وتم ڕۆژێك زووتر، باشتر.

بە نۆڤێچێنتۆم وت: "ڕۆژێك زووتر، باشتر." ئەویش تێگەیشت. دیاربوو پێی ناخۆش بوو من کەشتییەکە جێبهێڵم، بەتایبەتیش ئەگەر جێهێشتنەکەم یەکجاری بێت، بەڵام هەرگیز ئەوەی پێ نەوتم. واش باشتربوو.

دواشەو پێکەوەو هەروەکو جاران مۆسیقامان بۆ کەللەپووتەکانی هۆڵی نمرە یەك دەژەنی. کە نۆرەی من هات تا بە سۆلۆ بژەنم، دەستم کرد بە ژەنین و پاش کەمێك سەیرم کرد ئاوازی پیانۆکەش لەگەڵمدا دێت. زۆر لەسەرخۆو بەنەرمی لەگەڵما دەهات. دوو بە دوو لەسەر ژەنین بەردەوام بووین و من چەندم لە تواناادا بوو بەباشی دەمژەنی، هەڵبەتە نالێم وەکو (لویس ئارمسترۆنگ) بووم، بەڵام مۆسیقاکەم باش دەژەنی و نۆڤێچێنتۆش دوابەدوای من لەگەڵ ئاوازەکانمدا دەهات. ترومپێتەکەی من و پیانۆکەی ئەو بۆ ماوەیەکی زۆر ئێمەی بردە دونیایەکی ترەوە، دونیایەك تیایدا زۆر شتمان بەیەکتر وت کە پێشتر بە وشە بەیەکترمان نەوتبوو. خەڵکەکەش

بەدەورماندا سەمایان دەکرد، بەبێ ئەوەی لەو دۆخەی ئێمە تێبگەن. ئەسڵەن هیچ شتێکیان لەو ماجەرایەی ئێمە نەدەزانی و وەك ئەوەی هیچیش ڕوویندابێت لەسەر سەمای خۆیان بەردەوام بوون. نازانم! لەوانەشە تیایاندا بووبێت وتبێتی: "ئەو کابرایە دەبینیت کە ترومپێت دەژەنێت؟ چەند قۆشمەیە، دیارە یان مەستە یان شێتە، ترومپێت دەژەنێت و لەگەڵیشیدا دەگری."

ئەو شتانەی دوای ئەوەی من کەشتییەکەم جێهێشت ڕوویانداوە، حیکایەتێکی ترن. ڕەنگبوو گەر ئەو جەنگە نەفرەتییە بەرپا نەبووایە بمتوانیبایە شتێکم بکردایە، بەڵام جەنگ هەموو شتەکانی تێکداو بنیادەم سەری لێ شێوا، بۆ تێگەیشتن لێی پێویستی بە مێشکێکی گەورەو هەندێ توانابوو کە من شکم نەدەبرد. من هەر ئەوەندەم دەزانی ترومپێت بژەنم، بەڵام ئەوەی سەرسوڕهێنە ئەوەیە کە ئەم کارە لە ڕۆژگاری جەنگدا چەند بێهوودەیە. جەنگێك کە وەکو گەنە پێتەوە دەنووسێت و لێت نابێتەوە.

بەهەرحاڵ، من بۆ چەند ساڵێك هیچ خەبەرێکم سەبارەت بە ڤێرجینیەن و نۆڤێچێنتۆ نەدەزانی. نەك لەبەر ئەوەی لەبیرم چووبێتەوە، نا، هەمیشە لە یادم بوو. زۆرجار لەخۆمم

دەپرسی: "نۆڤێچێنتۆ ئەگەر لێرەبووایە چیی دەکرد؟ چیی دەوت؟ بێگومان دەیوت: نەفرەت لە جەنگیش"، بەڵام گەر من بمگوتبایە ئەو کاریگەرییەی نەدەبوو. ڕۆژگارێکی هێندە ناخۆش بوو کە هەندێجار بەخەیاڵ دەگەڕامەوە بۆ ناو کەشتییەکە، بۆ هۆڵی نمرە سیٚ، تا گویٚ بۆ ئاوازەکانی ئۆپێرا شل بکەم کە ڕێبوارەکان دەیانگوتەوە، هەروەها بۆ نۆڤێچێنتۆ کە مۆسیقایەکی گەلیٚ سەیروسەمەرەی دەژەنی. دەست و دەموچاو و ئۆقیانووسەکەی دەوروپشتیم دەهێنایەوە بەرچاوی خۆم. ئیدی نوقمی دونیای خەیاڵات دەبووم. لەو کاتانەدا هیچی ترت لە دەست نایەت، ئەمە تاقە شتێکە بۆت بمێنێتەوەو لەو دۆخە ڕزگارت بکات، هەرچەندە ئەمە چاری ناچارییە، بەڵام تارادەیەك فریات دەکەوێت.

هەرچۆنێك بێت ئەو حیکایەتە لای من کۆتایی هاتبوو، یان پێدەچوو کۆتایی هاتبێت، تا ڕۆژێکیان نامەیەکم بەدەست گەیشت کە لەلایەن نیل ئۆکۆنۆرەوە نێردرابوو، ئەو کابرا ئێرلەنداییەی هەمیشە گاڵتەوگەپی دەکرد، بەڵام ئەمجارەیان نامەکەی جیدی بوو، بۆی نووسیبووم ڤێرجینیەن لە جەنگدا شەق و شڕبووەو ماوەیەك وەکو نەخۆشخانەیەکی گەڕۆك بەکاریان هێناوە، بەڵام ئاخریەکەی ئەوەندە پەڕپووت و

بێکەڵك بووە بڕیاریانداوە لەناوی بەرن. چەند خزمەتکارێکی تیامابوو کە لە بەندەری (پلیماوث) ئەوانیشیان داگرتووە. کەشتییەکەیان پڕکردووە لە دینامیت و ئەمڕۆ سبەی دەیبەنە ناوەڕاستی دەریاوەو ... بوووم... دەیتەقێننەوەو شوێنەواری ناهێڵن، ئینجا لە پەراوێزی نامەکەدا نووسیبووی: (سەد دۆلار شك نابەیت؟ سوێند دەخۆم ئەتدەمەوە) پاشان لەژێر ئەمەشدا نووسیبووی: (نۆڤێچێنتۆ لەناو کەشتییەکەدا مایەوەو دانەبەزی.)

من چەند ڕۆژێك ئەم نامەیەم دەخوێندەوەو دەمهێناو دەمبرد. دواتر سواری شەمەندەفەر بووم و ڕۆیشتم بۆ پلیماوث. چووم بۆ بەندەرەکەو بەدوای کەشتیی ڤێرجینیەدا گەڕام تا دۆزیمەوە. شتێك پارەم دا بەو پاسەوانانەی لەوێ بوون. سەرکەوتمە سەر کەشتییەکەو، سەروخواری گەڕام، چوومە خوارەوە بۆ ماتۆڕخانەکەو لەسەر سندوقێك دانیشتم کە لەوەدەچوو پڕی لە دینامیت بێت. شەبقەکەی سەرم داگرت و لەسەر زەویەکە دامنا. بە بێدەنگی مامەوە بەبێ ئەوەی بزانم چی بڵێم:

بێ هیچ جووڵەیەك نوقمی تەماشای ئەوبووم، ئەویش بێ هیچ جووڵەیەك نوقمی تەماشای من بوو/ دایناميتی لەژێردابوو، ئەو ناوە هەمووی پڕبوو لە دینامیت/

دانی بوودمان تی. دی. لیمۆن نۆڤێـچێنتۆ/ دەتـوت زانیبـووی دەچم بۆ لای، وەك چۆن هەمیـشە دەیزانـی کـام نۆتانـە دەژەنم و.../

گەرچـی پـیر دەینوانـد، بـەڵام پیریتییەکەشـی لێ هـاتبوو، شەکەت نەبوو/

هیچ ڕۆشناییەك لە کەشتییەکەدا نەبوو، بەتەنها ڕووناکییـەکی کز نەبێت کە لە دەرەوە دەهات، خودا دەیزانی شەو چۆنە/

دوو دەسـتی سـپی، قۆپـچەکانی چـاکەتەکەی داخرابـوون، پێڵاوەکانی بۆیاخ کرابوون/ لە کەشتییەکە دانەبەزیبوو/

لەو تاریك و ڕوونەدا لە شازادەیەك دەچوو/

دانەبەزیبوو، دەیویست لەگەڵ کەشتییەکەدا نوقمی دەریا بێت و دانەبەزێت/

ڕێوڕەسمی پرشکۆی کۆتایی لەگەڵ هەموو ئەو بنیادەمانەی لـە لەنگەرگـەو کـەناری دەریاکـەوە سـەیریان دەکـرد، تەرەقـەو فیـشەکەشێتە، دوا ماڵئـاوایی، پەردەکـە دادەدرێتـەوە، گـڕو دووکەڵ، و دواجاریش... شەپۆلێکی گەورە/

دانی بوودمان. تی. دی. لیمۆن/ نۆڤێچێنتۆ/

لـەنێو ئـەو کەشـی یـەدا کـە نـوقمی تـاریکی بووبـوو، دوا یادەوەریی ئـەو کـە لای مـن جێمـا، بـە تـەنها دەنگێـك بـوو، دەنگێك کە بە هێمنی دەدوا.

/

/

/

/

/

(ئەکتەرەکە دەبێت بە نۆڤێچێنتۆ)

/

/

/

/

/

ئەو شارە گەورەیە... کۆتاییەکـەی نـابینرێ.../ کۆتاییەکـەی، بێزەحمەت دەتوانم کۆتاییەکەی ببینم؟/ ئەو ژاوەژاوەش/

کـە لەسـەر ئـەو پێپلیکانـە نەفرەتیانـە بـووم... هـەموو ئـەو شتانە جوان بوون... منـیش بـەو پاڵتۆیـەوە زۆر گـەورە بـووم،

دیمەنم جوان بـوو، هەڵبەتـە دەشمویـست دابـەزم، ئـەوە شـتێکە قسەی تیا نییە، کێشەیەکیش لە ئارادا نەبوو/
بە شەبقە شینەکەمەوە/
پلەی یەکەم، پلەی دووەم، پلەی سێیەم/
پلەی یەکەم، پلەی دووەم، پلەی سێیەم/
یەکەمین پلە، دووەمین/
ئەوەی مـنی ڕاگرت ئەوەنەبوو کە بینیم/
بەڵکو ئەوەی ڕایگرتم ئەوەبوو کە نەمبینی/
تێدەگەیت لـێم بـرام؟ ئـەو شـتەبوو کـە نـەمبینی... بەدوایـدا گەڕام، بەڵام نەمبینی، لـەو شـارە زەبەلاحـەدا هـەموو شـتێك هەبوو جگە لە.../
هەموو شتێك هەبوو/
بەڵام کۆتایی نەبوو. ئەوەی نەمبینی کۆتایی جیهان بوو. ئـەو شوێنەی تیایدا هەموو شتەکان کۆتاییان دێت، کۆتایی دونیا/
ئێستا تۆ تەماشاکە: پیانۆ. کلیلـەکانی سـەرەتایەکیان هەیـە. کلیلـەکان کۆتاییـەکیان هەیـە. تـۆ خـۆت دەزانیـت هەشـتاو هەشـتن، لـەم بارەیەشـەوە کـەس نـاتوانێ هەڵتبخەڵـەتێنێت. کلیلەکان بێ کۆتایی نین، بـەڵکو ئـەوە تۆیـت بـێ کۆتاییـت و لـەنێو ئـەم کلیلانـەدا مۆسـیقایەکی جاویـدان هەیـە کـە تـۆ

دەتوانیت تیایاندا دەربهێنیت. کلیلەکان هەشتاو هەشتن، بەڵام تۆ سنوورێکت نییە. من عاشقی ئەمەم، لەگەڵ ئەمەدا دەتوانم بژیم.
بەڵام کاتێ تۆ.../
بەڵام کاتێ من بەو پلیکانانەدا سەردەکەوم و لەبەردەممدا/
بەڵام کاتێ من بەو پلیکانانەدا سەردەکەوم و لەبەردەممدا ڕیزێك کلیل دەبینم کە لە ملیۆنەهاو ملیارەها کلیل پێکهاتووە/
ملیۆنەهاو ملیارەها کلیل کە هەرگیز کۆتاییان نایەت و هەر بەڕاستی هەرگیز کۆتاییان نایەت و ئەو ڕیزە کلیلە بێ کۆتاییە/
کە ئەو ڕیزە کلیلەش بێ کۆتایی بوو. ئەوکات/ ناتوانیت هیچ ئاوازێك بژەنیت. تۆ لەسەر کورسییەکی هەڵە دانیشتوویت: ئەو پیانۆیەش پیانۆیەکە خوا دەیژەنێت/
ئای خوایە! ئەو شەقامانەت بینی؟
بەتەنها شەقامەکان هەزاران شەقام دەبن و کاتێ تۆش لەوێ دەبیت نازانیت کامیان هەڵبژێریت/
نازانیت ئافرەتێك هەڵبژێریت/

خانوویەك، زەویەك کە هی تۆ بێت، دیمەنێك کە تەماشای بکەیت، ڕێگایەك بۆ مردن/
تەواوی ئەو دونیایەی لەوێیە/
تەواوی ئەو دونیایەی لەوێیە پێتەوە دەنووسێت و تۆ نازانیت کۆتاییەکەی وا لە کوێ/
تا کوێ بڕدەکات/
ئەگەر بیرلەوە بکەیتەوە هەرگیز ناترسیت لەوەی ببیت بە هەزار پارچەوە. بیر لەو بێ سنوورییە، لەو جیهانە؟! لەو جیهانەدا بژیت.../
من لەم کەشتییەدا هاتوومەتە دونیاوە، دونیاش بێرەدا ڕەت دەبوو، بەڵام هەرجارەو دوو هەزار موسافیر. حەزو خولیاکانی منیش هەر سەر بەم دونیایە بوون، بەڵام ئەوەندەی لەمسەروئەوسەری ئەم کەشتییەدا جێیان بێتەوە. تۆش کامەرانی خۆت لەسەر ڕیزێك کلیل دەژەنی کە بێ کۆتایی نەبوون. من ئاوەها فێربووم.
زەوی بۆ من کەشتییەکی بێ ئەندازە گەورەیە. سەفەرێکە بێ ئەندازە دوورودرێژ، ئافرەتی بێ ئەندازە جوان، عەتری بێ ئەندازە تیژ، مۆسیقایەکە من ناتوانم بیژەنم. بمبوورە، من لەم کەشتییە ناچمە دەرێ... وازم لێ بێنە با تیا بمێنمەوە.

تکات لێ دەکەم/

/

/

/

برام، ئێستاش هەوڵبدە لێم تێبگەیت. ئەگەر پێت دەکرێ

هەوڵبدە لێم تێبگەیت/

تەواوی ئەو دونیایە لە چاوانمدا/

ترسناك بوو، بەڵام جوان/

بێ ئەندازە جوان/

ئەو ترسەی کە منیش دەگەڕێنێتەوە دواوە/

دیسانەوە کەشتییە هەروەکو هەمیشە/

کەشتییەکی بچووك/

سەرلەنوێ ئەو دونیایە لە چاوانمدا، هەموو شەوێك/

تارمایی/

گەر بواریان بدەیت دەمارت دەردێنن/

حەزی دابەزین/

ترس لە ئەنجامەکەی/

ئیدی شێتت دەکەن/

شێت/

بۆیە دەبوو کارێك بکەم و ئەوەبوو کردم/
سەرەتا بە خەیاڵ هێنامە بەرچاوی خۆم/
دواتریش بەکردەوە ئەنجامم دا/
هەموو ڕۆژێك بەدرێژایی ئەو ساڵانە/
دوانزدە ساڵ/
ملیارەها سات/
جووڵەیەکی نەبینراو، و زۆر خاو/

من کە نەمتوانی لەم کەشتییە دابەزم، بۆ ئەوەبوو خۆم ڕزگار بکەم، لە کەشتیی ژیانم دابەزیم. پلەپلە، هەر پلەیەکیش ئارەزوویەك بوو، لەگەڵ هەر پلەیەکدا ئارەزوویەك هەبوو کە ماڵئاواییم لێ دەکرد.

من شێت نیم، برا کاتێك ڕێگایەك بۆ ڕزگاربوون دەدۆزینەوە ئەوە شێتی نییە. وەکو گیانەوەرێکی برسی فێڵزان دەبیت، بەڵام ئەمە پێی ناوترێ شێتی. ئەمە جۆرێکە لە بلیمەتی و ئەندازەو بەرکەماڵی.

ئارەزووەکان ڕۆحمیان پارچەپارچە دەکرد. ڕەنگبوو بمتوانیایە ئەو ئارەزووانە بهێنمەدی، بەڵام نەمکرد. ئیتر یەکەیەکە وازم لەو ئارەزووانەم هێنا. وەك جۆرێك لە ئەندازە. کارێکی ڕێك و بێ خەوش. شەوێکیان بە مۆسیقایەك کە بۆ ئافرەتێکم ژەنی،

تاقە ئافرەتێك، سیحرم لە تەواوی ئافرەتانی دونیا کرد. ئەو ئافرەتە پێستی لەشی سپییەکی مەیلەو ئاڵ بوو، دوو دەستی بێ زێڕو زیو، دوو پێی ناسك و بچکۆلانە. لەگەڵ مۆسیقاکەی مندا سەری دەهێناو دەبرد. بەبێ ئەوەی پێبکەنێت، بەبێ ئەوەی چاوی لەسەر چاوم هەڵبڕێت. بەدرێژایی ئەو شەوە مۆسیقام بۆ ژەنی. کاتێکیش هەڵساو ڕۆیشت بەتەنها ئەو نەبوو کە لە ژیانم چووە دەرێ، بەڵکو تەواوی ئافرەتانی دونیا لە ژیانم چوونە دەرێ. هەر بە نیگاکردنی منالێك کە لە سەرەمەرگدا بوو سیحرم لە باوکی کرد، لە کاتێکدا خۆم هەرگیز باوك نەبووم بۆ چەند ڕۆژێك بەدیار ئەو منالەوە مامەوەو لەگەڵ عەزابەکەیدا ژیام، زۆر جوان بوو، دەمویست من دوا شت بم کە ئەو لەم دونیایەدا دەیبینێت. کاتێکیش ئەو بەو نیگایەوەی لەسەر من بوو لەم دونیایە ڕۆی، ئەوە بە تەنها ئەو نەبوو دەڕۆی، بەڵکو هەموو ئەو منالانەش کە نەمبوون دەڕۆیشتن. بە گوێگرتن بۆ گۆرانیی کابرایەك کە لە باکوورەوە دەهات، ئەو بستە خاکەم سیحراوی دەکرد کە لە گۆشەیەکی ئەم دونیایەدا ماڵی من بوو. کاتێك گوێت بۆ گۆرانییەکەی شل دەکرد، هەموو شتێکت دەبینی، دەربەندت دەبینی، کەژوکێوەکانی ئەملاولای، ڕووبارت دەبینی کە زۆر لەسەرخۆ

ئاوەکـەی دەهاتــە خــوار، بــەفری زســتانت دەبینــی، گــورگی شــەوانە. کــاتێکیش گۆرانییەکـەی تــەواو دەبــوو، ئــەو بــستە خاکەی منیش لەگەڵیدا بۆ هەتاهەتایە دیار نەدەما. ئەو شەوە لە ڕێی ژەنینی مۆسیقاکەمەوە بۆ تۆو لەگەڵ تـۆدا سـیحرم لـە هەموو ئەو هاوڕێیانەم کرد کە حەزم دەکرد هەمبن. لە سـیمای تۆدا، لە چاوانی تۆدا، هەموویانم دەبینی، هـاوڕێ ئازیزەکـانم. کاتێکیش تۆ جێتهێشتم هەموویان لەگـەڵ تـۆدا جێیانهێـشتم. کاتێ لە دەریـای بـاکووردا شـاخە سـەهۆڵینەکانم بینـی چـۆن گــەرما دەیانتوێنێتــەوەو دەیانبــەزێنێت، ماڵئــاواییم لــە سەرسامی کرد. کاتێ زەردەخەنەی تاڵی ئـەو پیاوانـەم دی کـە جەنگ ماڵ وێرانی کردبوون، ماڵئاواییم لە پـەرجووەکان کـرد. کاتێ بینیم ئەم کەشتییە پڕدەکەن لە دینامیت، ماڵئاواییم لە تووڕەیی کـرد. کـاتێ تـوانیم هـەموو ئاوازەکـانی خـۆم لەیـەك نۆتەداو لە یەك ساتدا بژەنم، ماڵئاواییم لە مۆسیقاکەی خۆشـم کرد. کاتێکیش تۆم دی هاتیت بۆ ئێرە، سیحرم لە بەختەوەری کردو ماڵئاواییم لێ کرد. برا، ئەمە پێی نـاڵێن شـێتی. ئەمـە ئەندازەیــە, وردەکارییــە. مــن بەدبــەختیم چــەك کــرد. مــن ئارەزووەکــانم لــە ژیــانم وەدەرنــا، تــۆ ئەگــەر بتتوانیبایــە بگەڕێیتەوە بۆ ئەو ڕێگایەی من پیاهاتم، لەسەر ڕێگاکـە یـەك

یەك دەیانبینیت، سیحرلێکراو، بێ جووڵەو بۆ هەتاهەتایە وەستاو. نیشانەکانی ڕێی ئەم سەفەرەت پیشان دەدەن کە من حیکایەتەکەیم تەنها بۆ تۆ گێڕاوەتەوە.

(نۆڤێچێنتۆ دوور دەکەوێتەوەو دەچێتە پشتی شانۆوە)

(دەوەستێت و ڕوودەکاتەوە بینەران)

دەتوانم ئەو دیمەنە بهێنمە بەرچاوی خۆم، کە دیمە سەرەوە کابرایەك لە لیستدا بەدوای ناوی مندا دەگەڕێت و نایدۆزێتەوە.

- وتت ناوت چییە؟

- نۆڤێچێنتۆ.

- نۆژنسکی، نۆتابارتۆلۆ، نۆڤالیس، نۆڤاك...

- من لەناو کەشتیدا لەدایك بووم.

- بەڵێ؟

- من لەناو کەشتیدا لەدایك بووم و هەر لەوێش مردم تۆ بڵێی ناوی من لە لیستەکەتاندا هەبێت؟؟

- خنکاویت؟

- نەخێر. تەقێنرامەوە. شەش سەدو نیو کیلۆ داینامیت... بووووم.

- ئا... ئەی ئێستا حاڵت باشە؟

- بەڵێ، بەڵێ، زۆر باشە... بەس ئەم دەستەم... دەستێکم پەڕی... بەڵام دڵنیایان کردمەوە کە...

- دەستێکت نوقسانە؟

- بەڵێ، خۆت دەزانیت لە تەقینەوەکەدا...

- وابزانم جووتێ دەستی زیادەمان هەیە... کام دەستەت پەڕیوە؟

- دەستی چەپم.

- ئای...

- چی بووە؟

- دەترسم ئەو جووتەی هەمانە هەردووکیان دەستی ڕاست بن.

- دوو دەستی ڕاست؟

- بەڵێ، قەیدی چی ئەکا ئەگەر...

- ئەگەر چی؟

- دەمەوێ بڵێم قەیدی چی ئەکا ئەگەر دەستێکی ڕاستت بدەینێ؟

- دەستێکی ڕاست لەبری دەستی چەپم؟

- بەڵێ...

- ڕاستییەکەی نابێت... بەڵام هەرچۆنێك بێت لە هیچ باشترە.

- منیش وا دەڵێم. تۆزێك سەبرکە. دەچم بۆتانی دەهێنم.

- ئەی بەڵکو لەم ڕۆژانەدا دەستێکی چەپتان بۆ بێت...

- ئای.. دەستێکی سپی و دەستێکی ڕەش شك دەبەم...

- نا... نا... ئەمەوێ لە ڕەنگەکەی خۆم بێت... هیچ شتێکم لەگەڵ ڕەشپێستەکاندا نییە، بەڵام واباشترە کە...

سەیری ئەو نەگبەتییە بکە، دەبێ لە بەهەشتیشدا بۆ هەتاهەتایە بە دوو دەستی ڕاستەوە بم.

(بە دەنگێکی منگنەوە) ئەوەتانێ ئێستاش نیشانەی خاچ دەکێشین (دەست بە کێشانی نیشانەی خاچ دەکات، بەڵام دەوەستێت و سەیری دەستەکانی خۆی دەکات) قەت نازانیت کامیان بەکاربهێنیت.

(بۆ تاوێك دوودڵ دەبێت و پاشان بە هەردوو دەستی خێرا نیشانەی خاچ دەکێشێت) بۆ هەتاهەتایە، بۆ ملیۆنەها ساڵ، دەبێ وەکو کەمئەندامەکان بژیت.

(دووبارە بە هەردوو دەستی نیشانەی خاچ دەکێشێت)

دۆزەخێك لە بەهەشتدا. ئەمە شتێك نییە ببێتە مایەی پێکەنین. (بەرەو پشتەوەی شانۆ دەڕوات. هەنگاوێکی ماوە بچێتە دەرەوەی شانۆ، دیسانەوە ڕوو دەکاتەوە بینەران: چاوەکانی دەبریسکێنەوە)

بێگومان... بەڵام دەزانیت چ مۆسیقایەکی لێ دەردەچێت؟ بەو دەستانە... دوو دەستی ڕاست... بەو مەرجەی پیانۆیەکی لێ بێت.

(دووبارە جیدی دەبێتەوە)

- برام، ئەوەی لەسەری دانیشتوویت داینامیتە. هەڵسەو بڕۆ.

ئەمجارەیان هەر بەڕاستی شتەکان کۆتاییان هات و تەواو.

(دەچێتە دەرەوە)